Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Część LI.

Wydana i rozesłana dnia 24. Października 1853.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

LI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 24. Oktober 1853.

Jahrgang 1852.

Przywilej, Wilhelmowi Samuelowi Dobbsowi, fabrykantowi machin w Peszcie, nadany na wynalazek pieca do ogrzewania kotłów parowych i w ogólności do każdego opalania, przez co nie dopuszcza się szkodliwego przypływu zimnego powietrza w czasie palenia; — na rok jeden. Tenże prosił o zachowanie tajemnicy (l. 4457—H.).

Przywilej, Karolowi Plentznerowi, dyrektorowi c. k. żup i lasów w Gmundzie, nadany na wynalazek w zarządzeniu paleniem, tak dla stojących maszyn parowych, jakoteż dla parowych statków i lokomotyw; — na rok jeden. Tenże prosił o zachowanie tajemnicy (l. 4458—H.).

Przywilej, Karolowi Steffekowi i Ferdynandowi Frydlandowi, posiadaczom zakładu oświetlania gazem w Pradze, mieszkającym w Karolinenthal w Czechach (nr. 6. 18 i 25), nadany na wynalazek zarządu do lepszego produkowania gazu z węgli kamiennych, przezco za użyciem materyjałów ubocznyh, dotąd przy produkowaniu gazu za mniéj ważne uważanych, ilość uzyskanego gazu znacznie bywa pomnożona, piękność i jasność światła jego podwyższona, i cena tego wyrobu tańsza; — na rok jeden. Ciż prosili o zachowanie tajemnicy (l. 5459—H.).

Baumgartner m. p.

415.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. Lipca 1852, którém przywilej, Doktorowi Adolfowi Pleischlowi na dniu 1. Czerwca 1849 nadany na wynalazek zaopatrywania naczyń uchami i rączkami, za uprzedniém zrzeczeniem się właściciela tegoż, zgasłym ogłoszono.

Przywilej, Doktorowi Adolfowi Pleischlowi, wysłużonemu profesorowi, dnia 1. Czerwca 1849 nadany na wynalazek i ulepszenie, jak żelazo, blachę żelazną i wszelkie z tychże robione, wytaczane, nitowane, wyciskane lub wydymane przedmioty, emalią bez ołowiu i kruszcowego niedokwasu powlekać, a naczynia ozdobnemi uchami i rączkami lanemi lub wyciskanemi zaopatrywać; — ogłoszono po uprzedniém zrzeczeniu się właściciela we względzie zaopatrywania naczyń uchami i rączkami zgasłym, pod innemi względami utrzymując w sile.

Baumgartner m. p.

Dem Wilhelm Samuel Dobbs, Maschinenfabrikanten in Pesth, auf die Erfindung eines Ofens für Dampfkesselheizungen und Feuerungen jeder Art, wodurch die nachtheilige Einströmung der kalten Luft beim Heizen beseitigt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4457—H.).

Dem Karl Plentzner, k. k. Salinen- und Forst-Direktor in Gmunden, auf die Erfindung in der Anordnung der Feuerungen, sowohl für stehende Dampfmaschinen, als auch für Dampfschiffe und Lokomotive; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4458—H.).

Dem Karl Steffek und Ferdinand Friedland, Besitzer der Prager Gasbeleuchtungs-Anstalt, wohnhaft in Karolinenthal in Böhmen (Nr. 6, 18 und 25), auf die Erfindung einer Vorrichtung zur verbesserten Erzeugung des Gases aus Steinkohlen, wodurch mittelst Benützung von bisher minder wichtigen Nebenprodukten zur Gaserzeugung, die Menge des gewonnenen Gases bedeutend vermehrt, die Schönheit und Leuchtkraft desselben gesteigert, und auch dessen Erzeugungspreis ermäßigt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5459—H.).

Baumgartner m. p.

415.

Erlaß des Handelsministeriums vom 14. Juli 1852,

womit das dem Dr. Adolph Pleischl am 1. Juni 1849 verliehene Privilegium in Beziehung auf das Versehen der Gefäße mit Henkeln und Handhaben, nach vorausgegangener Verzichtleistung des Privilegiums-Inhabers, für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium des k. k. emeritirten Professors Dr. Adolph Pleischl, vom 1. Juni 1849, auf die Erfindung und Verbesserung, Eisen, Eisenblech und alle daraus angefertigten, gefalzten, genieteten, gepreßten oder getriebenen Gegenstände mit bleifreiem oder metalloxidfreiem Email zu überziehen, und die Gefäße mit zierlichen, gegossenen oder gepreßten Henkeln und Handhaben zu versehen, wurde in Beziehung auf das Versehen der Gefäße mit Henkeln und Handhaben nach vorausgegangener dießfälliger Verzichtleistung des Privilegiums-Inhabers für erloschen erklärt, im Uebrigen aber aufrecht erhalten.

Baumgartner m. p.

416.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. Lipca 1852,

którém kilkanaście przywilejów na dłuższy czas przedłużono.

Ministerstwo handlu uznało za stosowne, przedłużyć na dalszy czas następujące przywileje:

1. Przywilej, Kornelowi Fuchsowi dnia 12. Maja 1848 nadany na ulepszenie latarń powozowych, pod dniem 20. Sierpnia 1847 uprzywilejowanych; — na rok piąty i szósty.

2. Przywilej, Janowi Januschowi dnia 6. Maja 1851 nadany na pewny wynalazek w robieniu guzików do sukień z masy do rogu podobnéj; — na rok drugi.

3. Przywilej, Franciszkowi Postbühalowi dnia 29. Kwietnia 1848 nadany na wynalazek aparatu do czyszczenia piérza w pościeli; — na rok piąty.

4. Przywilej, Janowi Massemu, V. Tribouilletowi i spólnikowi dnia 14. Maja 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu czyszczenia ciał tłustych pierwiastku tak zwiérzęcego, jakoteż roślinnego; — na rok trzeci.

5. Przywilej, piérwotnie Janowi Chrzcicielowi Seidelowi dnia 18. Maja 1841 nadany, a po jego śmierci na mocy testamentu z dnia 11. Grudnia 1841 w trzeciéj części na własność wdowéj jego, Karoliny Seidelowéj, w powtórném małżeństwie Philapitschowéj, w dwóch trzecich częściach zaś na wspólną własność trojga jego dzieci, Johna B., tudzież Karoliny, Elżbiéty i Klary przelany, opiewający na ulepszenie młocarni, dnia 14. Października 1839 uprzywilejowanéj; — na rok dwunasty.

6. Przywilej, Hermanowi Fryderykowi Rafałowi baronowi Gersheimowi dnia 4. Lipca 1850 nadany na wynalazek sposobu, jak każdy kawałek kruszcu dowolnego kształtu i wielkości poléwać cyną na zimno i bez pomocy galwanicznego słupa lub bateryi, a to trwaléj i czyściéj, niż sposobami dotychczas używanemi, a równie jak cynę w dowolnéj grubości nakładać; — na rok trzeci.

7. Przywilej, Hermanowi Fryderykowi Rafałowi baronowi Gersheimowi piérwotnie pod dniem 2. Czerwca 1850 nadany, a na mocy dokumentu ustępstwa z dnia 13. Września 1850 na własność Dra. Józefa Maksymilijana Winiwartera i Jérzego Winiwartera przelany, opiewający na wynalazek nowéj kompozycyi kruszcowéj; — na rok trzeci.

8. Przywilej, Ignacemu Kristianowi dnia 5. Lipca 1850 nadany na wynalazek użycia gutta-perchy na kapelusze, podkłady kapeluszowe i pilśń na obówie; — na rok trzeci, czwarty i piąty.

416.

Erlaß des Handelsministeriums vom 14. Juli 1852,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Kornelius Fuchs, vom 12. Mai 1848, auf eine Verbesserung seiner am 20. August 1847 privilegirten Wagenlaternen; auf die Dauer des fünften und sechsten Jahres.

2. Das Privilegium des Johann Janusch, vom 6. Mai 1851, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Kleiderknöpfen aus einer hornartigen Masse; auf die Dauer des zweiten Jahres.

3. Das Privilegium des Franz Postbühal vom 29. April 1848, auf die Erfindung eines Apparates zum Reinigen der Bettfedern; auf die Dauer des fünften Jahres.

4. Das Privilegium des Johann Masse, V. Tribouillet und Kompagnon vom 14. Mai 1850, auf die Erfindung und Verbesserung im Reinigen der fetten Körper sowohl animalischen als vegetabilischen Ursprunges; auf die Dauer des dritten Jahres.

5. Das ursprünglich dem Johann Baptist Seidel verliehene, und nach dessen Tode durch Erbschaft laut Testament vom 11. Dezember 1841 an dessen Witwe Karoline Seidel, verehelichte Philapitsch zu einem Drittheile und an seine 3 Kinder John B., dann Karolina, Elisabeth und Klara zusammen zu zwei Drittheilen übergegangene Privilegium vom 18. Mai 1841, auf eine Verbesserung der unterm 14. Oktober 1839 privilegirten Dreschmaschine; auf die Dauer des zwölften Jahres.

6. Das Privilegium des Hermann Friedrich Raphael Freiherrn von Gersheim vom 4. Juli 1850, auf die Erfindung, auf kaltem Wege ohne Anwendung einer galvanischen Säule oder Batterie jedes Metallstück von beliebiger Form und Größe derart zu verzinnen, daß die Verzinnung haltbarer und reiner sei, als die nach den bisher bekannten Methoden bewerkstelligte, und das Zinn in beliebiger Dicke aufgetragen werden könne; auf die Dauer des dritten Jahres.

7. Das ursprünglich dem Herrmann Friedrich Raphael Freiherrn von Gersheim verliehene, und laut Abtretungsurkunde vom 13. September 1850 in das Eigenthum des Dr. Joseph Max von Winiwarter und des Georg von Winiwarter übergangene Privilegium vom 2. Juni 1850, auf die Erfindung einer neuen Metall-Komposizion; auf die Dauer des dritten Jahres.

8. Das Privilegium des Ignaz Kristian vom 5. Juli 1850, auf die Erfindung in der Anwendung der Gutta-Percha zur Fabrikazion der Hüte, Hutunterlagen und des Filzes zu Schuhen; auf die Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres.

9. Przywilej, J. G. Poppowi dnia 2. Czerwca 1850 nadany na wynalazek anaterynowéj wody do ust; — na rok trzeci, czwarty i piąty.

10. Przywilej, Janowi Einsiedelowi dnia 24. Maja 1850 nadany na wynalazek maszyny do dziurkowania druszlaków mosiężnych, żelaznych i t. d.; — na rok trzeci i czwarty.

11. Przywilej, Henrykowi Ungererowi dnia 2. Czerwca 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie w fabrykacyi kapeluszów jedwabnych i pilśnianych; — na rok trzeci.

12. Przywilej, Karolowi Schedlowi, Albertowi Managetta kawalerowi de Lerchenau i Augustowi Quiddemu dnia 21. Sierpnia 1851 nadany na wynalazek sposobu, jak za pomocą bardzo pojedynczego przyrządzenia mechanicznego i bez wszelkich środków chemicznych można zupełnie usunąć szkodliwy nadzwyczaj i bardzo uciążliwy osad kamienny na kotłach przy wszelkich aparatach parowych, i do gotowania służących; — na rok drugi.

13. Przywilej, Karolowi Schedlowi, Albertowi Managetta kawalerowi de Lerchenau i Augustowi Quiddemu dnia 31. Lipca 1851 nadany na ulepszenie pieców do wypalania wapna, gipsu, szczególnie zaś cegieł, a nawet i wyrobów garncarskich; — na rok drugi, nakoniec

14. Przywilej, Ludwikowi René Massoneau dnia 30. Maja 1850 nadany, a mocą dokumentu ustępstwa z dnia 3. Grudnia 1851 na rozległość kraju koronnego Dolnéj Austryi J. Gfrornerowi ustąpiony, opiéwający na wynalazek pieców do palenia wapna, dających gorąco koncentrujące i przyspieszające (four à chaux concentrateur et accélérateur de calorique); — na rok drugi.

Baumgartner m. p.

417.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 16. Lipca 1852,

mocą którego przywilej, dnia 4. Czerwca 1851 nadany Antoniemu Kobellnigowi i Samuelowi Godderidge na rok drugi przedłużono.

Ministeryjum handlu uznało za stosowne, przywilej Antoniemu Kobellnigowi i Samuelowi Godderidge dnia 4. Czerwca 1851 nadany na ulepszenie w wyrabianiu korónek petynetowych, żakwartowych, wełnianych i jedwabnych, przedłużyć na rok drugi.

Baumgartner m. p.

9. Das Privilegium des J. G. Popp vom 2. Juni 1850, auf die Erfindung eines Anaterin-Mundwassers; auf die Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres.

10. Das Privilegium des Johann Einsiedel vom 24. Mai 1850, auf die Erfindung einer Durchlöcherungsmaschine zum Durchlöchern der Siebe aus Messing und Eisen u. s. w.; auf die Dauer des dritten und vierten Jahres.

11. Das Privilegium des Heinrich Ungerer, vom 2. Juni 1850, auf die Erfindung und Verbesserung in der Fabrikazion von Seiden- und Filzhüten; auf die Dauer des dritten Jahres.

12. Das Privilegium des Karl Schedl, Albert Managetta Ritters von Lerchenau und August Quidde, vom 21. August 1851, auf die Erfindung, den außerordentlich schädlichen und äußerst lästigen Kesselstein bei allen Dampf- und Koch-Apparaten durch eine äußerst einfache mechanische Vorrichtung ohne alle chemische Mittel gänzlich zu beseitigen; auf die Dauer des zweiten Jahres.

13. Das Privilegium des Karl Schedl, Albert Managetta Ritters von Lerchenau und August Quidde vom 31. Juli 1851, auf die Verbesserung an Oefen zum Brennen von Kalk, Gyps, vorzüglich aber Ziegeln und auch selbst Töpferwaaren; — auf die Dauer des zweiten Jahres, und endlich

14. das dem Louis René Massoneau verliehene, und für den Umfang des Kronlandes Niederösterreich laut Zessionsurkunde vom 3. Dezember 1851 an J. Gfrorner abgetretene Privilegium vom 30. Mai 1851, auf die Erfindung von Kalköfen mit konzentrirender und beschleunigender Hitze (four à chaux concentrateur et accèlérateur de calorique); auf die Dauer des zweiten Jahres.

Baumgartner m. p.

417.

Erlaß des Handelsministeriums vom 16. Juli 1852,

womit das dem Anton Kobellnig und Samuel Godderidge am 4. Juni 1851 verliehene Privilegium auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Anton Kobellnig und Samuel Godderidge verliehene Privilegium vom 4. Juni 1851, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Petinet-, Jaquart-, Woll- und Seidenspitzen, auf die Dauer des zweiten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

414.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu dnia 4. Lipca 1852 nadanych.

Przywilej, Aloizemu Wengerowi, miejskiemu fabrykantowi pargaminu i kleju w Wiédniu (Margarethen nr. 64), nadany na wynalazek nowego postępowania technicznego w robieniu kleju (karuku) ze wszelkich klejkich piérwiastków źwierzęcych, w skutek którego oszczędza się czasu i kosztów, a produkt osięga się lepszy i czyściejszy; — na rok jeden. Tenże prosił o zachowanie tajemnicy (l. 4249—H.).

Przywilej, Fryderykowi Pagetowi w Wiédniu (Wieden nr. 154), nadany na wynalazek topienia rudy miedzianéj, i zawartéj w niéj cyny lub antymonu, albo obojga razem uzyskania za oddzieleniem wszelkich obcorodnych części, i uczynienia takowych do przedaży przydatnemi; — na rok jeden. Tenże prosił o zachowanie tajemnicy (l. 4251—H.).

Przywilej, Józefowi Adolfowi Grünwaldowi, fabrykantowi sznurków, tasiemek i knotów, tudzież Ludwikowi Seyssowi, mechanikowi, obu w Wiédniu mieszkającym (Schottenfeld nr. 323), nadany na poprawę w krosnach tkackich, na których wyrabiać można wszelkie tkaniny sposobem wcale nowym i korzystnym; -- na lat dwa. Ciż prosili o zachowanie tajemnicy (l. 4253—H.).

Przywilej, A. P. de Rigel, budowniczemu i inżynijerowi cywilnemu w Wiédniu (Landstrasse nr. 685), nadany na wynalazek i poprawę w narzędzie wentylacyjnym do przewietrzania tak prywatnych pomieszkań, jak i publicznych lokalności, który się wszędzie umieścić daje, podług stopnia temperatury i prężności powietrza sam się reguluje, i przeto zawsze jednostajną temperaturę utrzymać może, kwasoród gazu i dym fajczany wypędza i zawsze czyste i świéże powietrze bez żadnego przeciągu sprowadza; — na rok jeden. Tenże prosił o zachowanie tajemnicy (nr. 4254—H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiédniu (w mieście nr. 785), nadany na odkrycie, a odnośnie poprawę w wieszaniu szalup i łodzi na okrętach, i prędkiém onych w niebezpieczenstwie ściągnieniu (amener), to jest do płynienia (à fiot) urządzeniu; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 4255—H.).

Przywilej, Achilesowi Manziemu, aptekarzowi w Nova w Lombardyi, nadany na poprawę w przędzeniu łyka morwowego; — na rok jeden. Tenże prosił o zachowanie tajemnicy (l. 4291—H.).

414.

Verzeichniß

der von dem Handelsministerium am 4. Juli 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Alois Wenger, bürgerlichen Pergament- und Leimfabrikanten in Wien (Margarethen Nr. 64), auf die Erfindung eines neuen technischen Verfahrens bei der Erzeugung des thierischen Leimes aus allen leimgebenden Stoffen, wodurch Ersparniß an Zeit und Unkosten, sowie auch ein besseres und reineres Produkt erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4249—H.).

Dem Friedrich Paget, in Wien (Wieden Nr. 154), auf die Erfindung, das Kupfererz zu schmelzen, das darin enthaltene Zinn oder Antimonium, oder beides zugleich mit Ausscheidung aller fremdartigen Bestandtheile zu gewinnen und in einem zum Verkaufe geeigneten Zustande herzurichten; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4251—H.).

Dem Joseph Adolph Grünwald, Schnür-, Börtel- nnd Dochtfabrikanten, und Ludwig Seyß, Mechaniker, beide in Wien (Schottenfeld Nr. 323), auf eine Verbesserung an der Webmaschine, wodurch verschiedenartige Gewebe nach einer ganz neuen und vortheilhaften Methode erzeugt werden können; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4253—H.).

Dem A. P. de Rigel, Architekten nnd Civil-Ingenieur in Wien (Landstrasse Nr. 685), auf die Erfindung und Verbesserung eines Ventilazions-Apparates für Privatwohnungen und öffentliche Lokalitäten, welcher sich überall anbringen lasse, sich nach dem Grade der Temperatur und Luftspannung von selbst regulire, und hierdurch eine stets gleichmäßige Temperatur möglich mache, den Sauerstoff des Gases und Tabakrauch hinaustreibe, und reine frische Luft ohne Luftzug hereinschaffe; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4254—H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Entdeckung und beziehungsweise Verbesserung, Schaluppen und Boote auf den Schiffen aufzuhängen, und sie bei Gefahr schnell einzuziehen (amener), d. h. fahrbar (à flot) zu machen; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4255—H.).

Dem Achilles Manzi, Apotheker in Nova in der Lombardie, auf die Verbesserung, den Bast des Maulbeerbaumes spinnbar zu machen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4291—H.).

418.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. Lipca 1852,

którém obwieszcza się, iż przywilej Hermannowi Sommerowi dnia 5. Lutego 1852 nadany, przeszedł na własność Emanuela D. Friedmanna.

Przywilej, Hermannowi Sommerowi dnia 5. Lutego 1852 nadany na wynalazek chemicznéj bejcy, zapomocą któréj z gałganów wszelkiego rodzaju robi się z łatwością masa papiérowa, niemniéj działania chemicznego, którym popisany i podrukowany papiér wszelkiego rodzaju, tudzież odchodzące kawałki bez wielkiego trudu i kosztu przerabiają się na papiér użyteczny, został według oznajmienia c. k. Namiestnictwa Dolnéj Austryi z dnia 19. Czerwca 1852 l. 20201, mocą dokumentu ustępstwa z dnia 31. Marca 1852, przelany na własność Emanuela D. Friedmanna, trudniącego się handlem papiéru w Boskowitz w Morawii.

Baumgartner m. p.

419.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 18. Lipca 1852,

mocą którego niektóre przywileje na dalszy czas przedłużono.

Ministerstwo handlu uznało się spowodowaném, przedłużyć następujące przywileje:

a) Przywilej, Ludwikowi Meyerowi na dniu 25. Maja 1840 piérwotnie udzielony, poźniéj na własność domu handlowego Karola Aloizego Chiozza i Synów w Tryjeście przelany, opiéwający na wynalazek nowego mydła tak do toalety, jakoteż do prania; — na rok trzynasty i cztérnasty.

b) Przywilej, Jérzemu Pajkowi dnia 11. Czerwca 1847 nadany na wynalazek, jak bardzo pojedynczym sposobem i małemi kosztami przekształcać każdą zwykłą drewnianą pompę ssącą na pompę ssącą a razem tłoczącą z pojedynczém lub podwójném ciśnieniem, tudzież jak robić nowe pompy ssące a razem tłoczące; — na rok szósty i siódmy a nakoniec

c) przywilej, Leonardowi Bucherowi dnia 1. Czerwca 1849 udzielony na wynalazek wirującéj maszyny parowéj; — na rok czwarty i piąty.

Baumgartner m. p.

418.

Erlaß des Handelsministeriums vom 18. Juli 1852,

wodurch die Uebergehung des dem Hermann Sommer am 5. Februar 1852 verliehenen Privilegiums in das Eigenthum des Emanuel D. Friedmann kundgemacht wird.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei vom 19. Juni 1852 Z. 20201, ist das dem Hermann Sommer verliehene Privilegium vom 5. Februar 1852 auf die Erfindung einer chemischen Beitze, wodurch alle Gattungen Hadern leicht in Papiermasse verwandelt, sowie einer chemischen Operazion, mittelst welcher alle Gattungen bedruckten und beschriebenen Papiers und Abfälle mit wenig Mühe und Kosten wieder zu brauchbarem Papiere umgearbeitet werden, mittelst Zession vom 31. März 1852 in das Eigenthum des Emanuel D. Friedmann, Papierhandelsmannes in Boskowitz in Mähren, übergegangen.

Baumgartner m. p.

419.

Erlaß des Handelsministeriums vom 18. Juli 1852,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

a) Das ursprünglich dem Louis Mayer unterm 25. Mai 1840 verliehene, und in der Folge in das Eigenthum des Handlungshauses Karl Alois Chiozza und Söhne in Triest übergegangene Privilegium auf die Erfindung einer neuen Art Seife, sowohl Toilette- als Waschseife; auf die Dauer des dreizehnten und vierzehnten Jahres.

b) Das Privilegium des Georg Pajk, vom 11. Juni 1847, auf die Erfindung, jede gewöhnliche hölzerne Saugpumpe auf eine sehr einfache Art mit geringen Kosten in eine Saug- und Druckpumpe mit einfachem oder doppeltem Drucke zu verwandeln, sowie neue Saug- und Druckpumpen zu verfertigen; auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres, und endlich

c) das Privilegium des Leonhard Bucher vom 1. Juni 1849, auf die Erfindung einer rotirenden Dampfmaschine; auf die Dauer des vierten und fünften Jahres.

Baumgartner m. p.

420.

Spis

wyłącznych przywilejów od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 19. Lipca 1852 nadanych.

Przywilej, Wilhelmowi Samuelowi Dobbsowi, fabrykantowi maszyn w Peszcie, nadany na ulepszenie w konstrukcyi maszyny parowéj z ruchem wirującym; — na rok jeden O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4464—H.).

Przywilej, Albertowi Managetta kawalerowi de Lerchenau, ekonomowi w Wiédniu (Neubau nr. 291), i Augustowi Quiddemu, technikowi tamże (Josefstadt nr. 225), nadany na wynalazek przyrządu do szybszego, bezpieczniejszego, a razem daleko mniejszéj siły wymagającego wprawiania w ruch okrętów parowych tak na rzékach, jak i na morzu; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4465—H.).

Przywilej, Józefowi Schindlerowi, maszyniście ślusarzowi w Wiédniu (Landstrasse nr. 390), nadany na wynalazek maszyny do rozcinania skóry, która zapomocą dwóch wałków skórę wypręża, a zapomocą właściwego noża na dwie zupełnie równe części rozcina, a któráto maszyna, przewyższająca wszystkie tym podobne dotychczasowe wynalazki, dla swéj pożyteczności i przydatności godna polecenia taszkarzom, rymarzom i siodlarzom; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 4512—H.).

Przywilej, Janowi Christophowi, książęco-lichtensztejnskiemu podmajstrzemu budowniczemu w Wiédniu (w mieście nr. 252), nadany na wynalazek aparatu kruszcowego, który da się przyrządzić tak w kominach do zamykania, jakoteż rosyjskich, sam skutkiem ciepła kilku stopni zamyka się, a służy do tego, aby ogień w kominie gasić w okamgnieniu; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4513—H.).

Przywilej, Ignacemu Gallowitschowi, zarządzcy u wdowéj po Franciszku Machtsu, właścicielki c. k. upoważnionéj fabryki wyciskanych wyrobów złotych i srébrnych w Wiédniu (Wieden nr. 84 i 85), nadany na wynalazek maszyny, zapomocą któréj wyrabiać się dają we wszystkich kruszcach dowolne kształty i desenie w krótszym o dziesięć razy czasie, niżeli na ten cel piérwéj był potrzebny; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4514—H.).

Przywilej, Wacławowi Schmelkerowi, właścicielowi kawiarni w Gaudenzdorfie pod Wiédniem, Karolowi Brunnhuberowi, składaczowi drukarskiemu, i Hermanowi Lutzowi, modeliście w Wiédniu (Wieden nr. 851), na ręce Józefa Bartscha, upoważnionego ajenta cywilnego w Wiédniu (w mieście nr. 730), na-

420.

Verzeichniß

der von den Ministerien für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 19. Juli 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Wilhelm Samuel Dobbs, Maschinenfabrikanten in Pesth, auf die Verbesserung in der Konstrukzion der Dampfmaschine mit rotirender Bewegung; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4464—H.).

Dem Albert Managetta Ritter von Lerchenau, Oekonomen in Wien (Neubau Nr. 291), und August Quidde, Techniker in Wien (Josephstadt Nr. 225), auf die Erfindung einer Vorrichtung, die Dampfschiffe schneller, sicherer und zugleich mit weit weniger Kraft sowohl in Flüssen als auch zur See in Bewegung zu setzen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4465—H.).

Dem Joseph Schindler, Maschinenschlosser in Wien (Landstrasse Nr. 390), auf die Erfindung einer Lederspaltmaschine, wodurch mittelst zweier Walzen das Leder gespannt, und durch das Spaltmesser in zwei ganz gleiche ebene Theile gespaltet werde, welche Maschine alle bisherigen derartigen Erfindungen übertreffe, und für Taschner, Riemer und Sattler wegen ihrer Nützlichkeit und Zweckmäßigkeit empfehlenswerth sei; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermans Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4512—H.).

Dem Johann Christoph, fürstlichen Lichtenstein'schen Baupolier in Wien (Stadt Nr. 252), auf die Erfindung eines metallenen Apparates, welcher sowohl an schliefbaren, als auch an russischen Kaminen angebracht werden könne, sich von selbst durch die Wärme von einigen Graden sperre und dazu diene, um das Kaminfeuer augenblicklich zu löschen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 4513—H.).

Dem Ignatz Gallowitsch, Geschäftsleiter bei Franz Machts Witwe, Inhaberin einer k. k. landesbefugten Gold- und Silber-Plaquéwaarenfabrik in Wien (Wieden Nr. 84 und 85), auf die Erfindung einer Maschine, womit in allen Metallen beliebige Formen und Dessins in dem zehnten Theile der früher hiezu benöthigten Zeit erzeugt werden können; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 4514—H.).

Dem Wenzel Schmelker, Kaffeehaus-Inhaber in Gaudenzdorf bei Wien, Karl Brunnhuber, Schriftsetzer, und Hermann Lutz, Modelleur in Wien (Wieden Nr. 851), durch Joseph Bartsch, berechtigten Zivilagenten in Wien (Stadt Nr. 730), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung von Unterzündern zum Anbrennen aller

dany na wynalazek i ulepszenie w robieniu podpałek do podniecania wszelkiego rodzaju paliwa, które w porównaniu z podpałkami dotychczas wyrabianemi sa specyficznie leksze, a zatém łatwiejsze do transportowania, nieprzyjemnego nie mają zapachu i mniéj kosztują; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4631—H.).

Przywilej, Edwardowi Karolowi Rutzowi, synowi fabrykanta laku w Mnichowie, na ręce Fryderyka Rödigera w Wiédniu (St. Ulrych nr. 50), nadany na wynalazek laku skórnego, nadającego skórze najpiękniejszy połysk, utrzymującego ją miękką i gibką, a równie do butów i trzewików, jakoteż do rzemieni wojskowych, rzędów na konie, skór powozowych i t. d. korzystnie przydatnego; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4632—H.).

Przywilej, Józefowi Stögerowi, kaligrafowi w Wiédniu (Wieden nr. 787), nadany na wynalazek aparatu, zapomocą którego wyrabiają się rozmaite litery ze skóry umyślnie do tego przysposobionéj, lub papiéru we wszystkich kolorach, również w złocie, srébrze i bronzie we wszystkich pisma gatunkach do napisów nad sklepami, anonsów i t. d. dla wszelkich interesów, któreto litery czystością, trwałością, a najbardziéj taniością swoją wyszczególniają się; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, wolny każdemu do przejrzenia (l. 4664—H).

Przywilej, Antoniemu Maseratemu w Tryjeście (nr. 796), nadany na wynalazek maszyny do szycia, zapomocą której nie tylko w prostych, ale téż i w krzywych linijach szyć można z największą szybkością materyje każdego gatunku; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. Namiestnictwie w Tryjeście, i wolny jest każdemu do przejrzenia (l. 4672—H.).

Przywilej, Alfonzowi Jobardowi, c. rosyjskiemu radzcy nadwornemu i profesorowi na wszechnicy kazańskiéj, kawalerowi orderu św. Włodzimiérza, zamieszkałemu w Wiédniu (w mieście nr. 723), nadany na odkrycie i ulepszenie w systemie lampowym (oświetlania lampami), polegające na ekonomicznéj lampie bez mechanizmu, zapomocą której osięga się jaśniejsze oświetlenie, i z mniejszemi kosztami jak dotychczas; — na lat dwa. O zachowauie tajemnicy proszono (l. 4809—H.).

Przywilej, Józefowi Adamiemu, architektowi i miernikowi okrętowemu przy c. k. urzędzie portowym w Tryjeście, na wynalazek 1) w budowaniu z kamienia tak zwanych basenów do okrętowni (Bacini cantieri navali), w których okręty wszelkiego rodzaju, tak żaglowe, jakoteż parowe, mogą być sucho złożone, potém naprawiane lub przerabiane, albotéż nowo budowane, przyczém odpływ i napływ morza nie czyni tak znacznéj różnicy, iżby nie można sucho złożyć okrętów głęboko idących, a okrętów parowych, lub siły końskiéj do wyczerpywania wody z basenów okrętowni używać nie trzeba; 2) w budowli drewnianych

Gattungen von Brennmateriale, welche gegen die bisher erzeugten Unterzünder spezifisch leichter, daher leicht transportabel, ohne üblen Geruch und billiger seien; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4631—H.).

Dem Eduard Karl Rutz, Lackfabrikantenssohn in München, durch Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung eines Lederlackes, welcher dem Leder den schönsten Glanz gebe, dasselbe weich und geschmeidig erhalte, und sowohl bei Stiefeln und Schuhen, als auch bei Militär-Riemwerk, Pferdgeschirr- und Kutschenleder u. s. w. mit Vortheil zu verwenden sei; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4632—H.).

Dem Joseph Stöger, Kalligraphen in Wien (Wieden Nr. 787), auf die Erfindung eines Apparates, Buchstaben aus einem eigends hiezu bereiteten Leder und Papier in allen Farben, wie auch in Gold, Silber und Bronze in allen Schriftarten zu Firmatafeln, Anoncirungen u. s. w. für Geschäfte jeder Art zu erzeugen, die wegen ihrer Reinheit, Haltbarkeit und besonders wegen ihrer Billigkeit sich auszeichnen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4664—H.).

Dem Anton Maserati in Triest (Nr. 796), auf die Erfindung einer Nähmaschine, womit man nicht blos in geraden, sondern auch in krummen Linien mit der größten Schnelligkeit jede Gattung von Stoffen nähen könne; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Triest zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4672—H.).

Dem Alphons Jobard, k. russischen Hofrath und Professor an der Universität zu Kasan, Ritter des St. Wladimir-Ordens, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 723), auf eine Entdeckung und Verbesserung an dem Lampensystem, bestehend in einer ökonomischen Lampe ohne Mechanismus, wodurch eine hellere Beleuchtung mit geringeren Kosten als bisher erzielt werde; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4809—H.).

Dem Joseph Adami, Schiffs-Architekten und Schiffs-Aicher beim k. k. Hafenamte in Triest, auf eine Erfindung 1. in der Erbauung sogenannter Schiffwerfts-Bassins (Bacini cantieri navali) aus Stein, in welchen Schiffe jeder Gattung, sowohl Segel- als Dampfschiffe vollkommen trocken gelegt, sodann ausgebessert oder umgestaltet und auch neu erbaut werden können, ohne daß der Unterschied zwischen Ebbe und Fluth zu groß ist, um die Fahrzeuge von großer Tauchung trocken legen zu kennen, und ohne daß zur Hinwegschaffung des Wassers aus dem Schiffwerfts-Bassin Dampfschiffe oder Pferdekraft angewendet werden müsse; und 2. in der Erbauung sogenannter schwim-

tak zwanych sani pływających (scali fluttuanti) do zupełnie bezpiecznego spuszczania na wodę różnych okrętów morskich; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4851—H.).

Baumgartner m. p.

421.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 20. Lipca 1852,

którém się ogłasza, iż nadany Julijuszowi Ellenbergerowi przywilej z dnia 31. Grudnia 1850, przeszedł na własność Ludwika Krakowizera i Ignacego Schoffera.

Według oznajmienia c. k. niższo-austryjackiego Namiestnictwa, przywilej Julijuszowi Ellenbergerowi dnia 31. Grudnia 1850 nadany na odkrycie i ulepszenie w wyrabianiu i przechowywaniu kwasu węglanego chemicznie czystego, mocą dokumentu ustępstwa z dnia 21. Czerwca 1852 przeszedł na własność Ludwika Krakowizera i Ignacego Schoffera, miejskiego aptékarza w Wiédniu.

Baumgartner m. p

422.

S p i s

wyłącznych przywilejów od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 21. Lipca 1852 nadanych.

Przywilej, Engelbertowi Matzenauerowi, c. k. technicznemu komisarzowi przy jeneralnéj inspekcyi komunikacyjnéj w Wiédniu (Landstrasse nr. 364), nadany na ulepszenie uprzywilejowanego pod dniem 4. Sierpnia 1848 instrumentu fizykalnego, który może być z korzyścią użyty miasto dzwónków i innych mechanicznych przyrządów do pociągania; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4852 A.—H.).

Przywilej, Jérzemu Heinzelmannowi, właścicielowi hamerni w Chisnovoda na Węgrzech, na ręce kawalera de Gredler, doktora i notaryjusza w Wiédniu, nadany na wynalazek w konstrukcyi pieców pokojowych, suszarń, pieców piekarskich, przyrządów do ogrzewania powietrzem i w ogólności wszelkich aparatów do opalania; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4852 B.—H.).

Przywilej, Franciszkowi Morawetzowi, założycielowi kąpiel Zofii w Wiédniu (Weissgärber nr. 46), nadany na wynalazek szczególnéj konstrukcyi aparatów rozbieralnych i nierozbieralnych, z miejsca na miejsce przenośnych, za

mender Schlitten (scali fluttuanti) aus Holz, um die verschiedenen Seeschiffe mit vollkommener Sicherheit vom Stappel zu lassen; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4851—H.).

Baumgartner m. p.

421.

Erlaß des Handelsministeriums vom 20. Juli 1852,

womit die Uebergehung des dem Julius Ellenberger am 31. Dezember 1850 verliehenen Privilegiums in das Eigenthum des Ludwig Krakowizer und Ignaz Schoffer kundgemacht wird.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei ist das dem Julius Ellenberger am 31. Dezember 1850 verliehene Privilegium auf eine Entdeckung und Verbesserung in der Erzeugung und Verwahrung von chemisch-reiner Kohlensäure, laut Zession vom 21. Juni 1852 in das Eigenthum des Ludwig Krakowizer und Ignaz Schoffer, bürgerlichen Apotheker in Wien, übergegangen.

Baumgartner m. p.

422.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 21. Juli 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Engelbert Matzenauer, k. k. technischen Kommissär der General-Inspektion für Kommunikazionen in Wien (Landstrasse Nr. 364), auf die Verbesserung des am 4. August 1848 privilegirten phisikalischen Instrumentes, welches mit Vortheil statt Glocken und anderer mechanischer Zugvorrichtungen verwendet werden könne; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4852 A.—H.).

Dem Georg Heinzelmann, Besitzer des Eisenwerks zu Chisnovoda in Ungarn, durch Dr. und Notar Ritter von Gredler in Wien, auf eine Erfindung in der Konstrukzion der Zimmeröfen, Dörren, Backöfen, Luftheizungen und überhaupt aller Arten von Heizapparaten; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 4852 B.—H.).

Dem Franz Morawetz, Gründer des Sophien-Bades in Wien (Weißgärber Nr. 46), auf die Erfindung einer besonderen Konstruktion transportabler, zerlegbarer und unzerlegbarer Apparate, mittelst welcher Dampf-, Schwitz- und Douchebäder auf Dampf-

pomocą których urządzać można kąpiele parowe, łaźnie i kąpiele tuszowe na okrętach parowych i żaglowych, w szpitalach polowych, obozach, zakładach kontumacyjnych, domach, koszarach, na wojskowych wozach bagażowych i podróżnych, daléj tworzyć ciepło wilgotne lub suche z przymieszaniem wszelkich według lekarskiego przepisu potrzebnych ingredyjencyj, a które razem użyte być mogą jako aparaty do obsuszenia, niemniéj jako zakłady do czyszczenia sukni i bielizny; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu policyi zdrowia i bezpieczeństwa niema przeciw wykonywaniu tego przywileju żadnéj przeszkody, byle 1) przepisanych wentylów zabezpieczających należycie używano, 2) złożone kąpiele tylko wedle przepisu lekarskiego sporządzano, a 3) takich tylko materyj, wody nie przepuszczających używano, któreby rozegrzane nie wydawały z siebie wyziewów zdrowiu ludzkiemu szkodliwych (l. 4852 C.—H.).

Przywilej, Edwardowi Böhmowi, kupcowi w Bernie (nr. 318), nadany na wynalazek maszyny do kopiowania, zapomocą któréj mechanicznym sposobem naśladować i mnożyć można przedmioty drewniane; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4855—H.).

Przywilej, Robertowi Wojnarowi, majstrowi tokarskiemu w Wiédniu, na ręce Dra Józefa Maksymiliana kawalera de Winiwartera tamże (w mieście nr. 885), nadany na wynalazek panewek do zapałów przy uprzywilejowanych Gersheimowskich zapalniczkach perkusyjnych; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, wolny każdemu do przejrzenia (l. 4872—H.).

Przywilej, Franciszkowi Handwerkowi, urzędnikowi przy kopalni węgla kamiennego w Karrinie na Szląsku, na ręce Dra. Józefa Maksymiliana Winiwartera w Wiédniu (w mieście nr. 885), nadany na odkrycie, jak kamień wapienny zapomocą pieców koaksowych wypływającemi gazami wypalać i taniéj uzyskiwać; — na lat trzy. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, wolny każdemu do przejrzenia (l. 4900—H.).

Przywilej, Franciszkowi Leuthnerowi, miejskiemu mydlarzowi w Stein w Dolnéj Austryi (nr. 57) nadany na ulepszenie mydła sody „naturalnie marmurowaném“ zwanego; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4901—H.).

Przywilej, Maciejowi Prohasce, zarządzcy kuźni kowalskiéj i kotlarskiéj w Wiédniu (Wieden nr. 253), nadany na ulepszenie robienia zapomocą maszyn, podków z blachy wyrzynanych i wyciskanych, przezco takowe nie tylko dogodnością swoją przewyższają podkowy z żelaza kute, ale téż dla szybkiéj roboty tańsze są od nich; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4902—H.).

und Segelschiffen, in Feldspitälern, Lagern, Kontumazanstalten, Häusern und Kasernen, und Militär-Bagage- und Reisewägen angebracht werden können, in welchen feuchte und trockene Wärme unter Beimischung aller nach ärztlicher Anordnung erforderlichen Ingredienzien erzeugt werden können, und welche zugleich als Trocknungsapparate, sowie auch als Kleider- und Wäschereinigungs-Anstalten verwendet werden können; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts- und Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, wenn 1. die vorschriftmäßigen Sicherheitsventile gehörig angewendet, 2. die zusammengesetzten Bäder nur auf Anordnung von Aerzten bereitet, und 3. nur solche wasserdichte Stoffe angewendet werden, welche beim Erwärmen keine der menschlichen Gesundheit nachtheiligen Ausdünstungen verbreiten (Z. 4852 C.—H.).

Dem Eduard Böhm, Handelsmanne in Brünn (Nr. 318), auf die Erfindung einer Kopiermaschine, zur Nachbildung und Vervielfältigung von Gegenständen in Holz auf mechanischem Wege; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4855—H.).

Dem Robert Woinar, Drechslermeister in Wien, durch Dr. Joseph Max Ritter von Winiwarter in Wien (Stadt Nr. 885), auf die Erfindung von Zündersetzern zum Gebrauche der privilegirten Gersheim'schen Perkussionszünder; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4872—H.).

Dem Franz Handwerk, Steinkohlen-Bergwerksbeamten in Karrin in Schlesien, durch Dr. Joseph Max Winiwarter in Wien (Stadt Nr. 885), auf die Entdeckung, den Kalkstein mittelst Koaksöfen durch die ausströmenden Gase auszubrennen und billiger zu erzeugen; — auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4900—H.).

Dem Franz Leuthner, bürgerlichen Seifensieder in Stein in Nieder-Oesterreich (Nr. 57), auf die Verbesserung der Sodaseife „Naturmarmorseife" genannt; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4901—H.).

Dem Mathias Prohaska, Hufschmied- und Kesselschmied-Werkmeister in Wien (Wieden Nr. 253), auf die Verbesserung, Hufeisen mittelst Maschinen aus Blech geschnitten und gepreßt zu erzeugen, wodurch dieselben die Schmiedeisen nicht nur an Zweckmäßigkeit übertreffen, sondern auch durch die schnelle Erzeugungsweise billiger zu stehen kommen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4902—H.).

Przywilej, Józefowi Aignerowi, buchalterowi fabryki maszyn wdowéj po Leonie Müllerze w Wiédniu (Weissgärber nr. 30), nadany na wynalazek aparatu kompresyjnego do szybszego oddzielenia syropu z gomułek cukrowych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4923—H.).

Przywilej, Ferdynandowi Burgettowi, kierownikowi młyna w Wiédniu (Jägerzeile nr. 62), nadany na wynalazek kamieni młyńskich z niezmienną równoległością płaskich działających (kamieni); — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4924—H.).

Baumgartner m. p.

423.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 21. Lipca 1852,

którém w skutek dobrowolnego złożenia ogłoszono zgasłemi przywileje A. M. Pollakowi dnia 17. Września 1851, i Karolowi Ortnerowi dnia 18. Sierpnia 1850 nadane.

Ministeryjum handlu, przemysłowości i budowli publicznych uznało w skutek dobrowolnego złożenia zgasłemi następujące przywileje:

1. Przywilej, A. M. Pollakowi dnia 17. Września 1851 nadany na wynalazek środków, zapomocą których poznać można zamoczenie rzeczy opakowanych natychmiast zewnętrznie, i bez rozpakowywania tychże.

2. Przywilej, Karolowi Ortnerowi dnia 18. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek naramienników z kruszców szlachetnych i nieszlachetnych, które także jako naszyjniki mogą być użyte.

Baumgartner m. p.

424.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 23. Lipca 1852 nadanych.

Przywilej, Teodorowi Lehmannowi, mechanikowi w Gracu (nr. 939), Karolowi Hoffmannowi, c. k. pensyjonowanemu urzędnikowi tamże (nr. 60) i Franciszkowi Stolzowi, miejskiemu krawcowi tamże (nr. 228), nadany na ulepszenie w fabrykacyi kapeluszów maszynowych; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4959—H.).

Przywilej, Józefowi Aignerowi, buchalterowi przy fabryce maszyn wdowéj po Leonie Müllerze w Wiédniu (Weissgärber nr. 30), nadany na wynalazek

Dem Joseph Aigner, Buchhalter der Maschinenfabrik von Leo Müllers Witwe in Wien (Weißgärber Nr. 30), auf die Erfindung eines Kompressions-Apparates zur schnelleren Entfernung des Syrups aus den Zuckerbroden; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4923—H.).

Dem Ferdinand Burgett, Mühlendirigenten in Wien (Jägerzeile Nr. 62), auf die Erfindung von Mahlgängen mit unveränderlichem Parallelismus der funkzionirenden Steinflächen; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 4924—H.).

Baumgartner m. p.

423.

Erlaß des Handelsministeriums vom 21. Juli 1852,

womit die Privilegien, und zwar des A. M. Pollak vom 17. September 1851 und des Karl Ortner vom 18. August 1850, in Folge freiwilliger Zurücklegung für erloschen erklärt werden.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat nachstehende Privilegien in Folge freiwilliger Zurücklegung für erloschen erklärt:

1. Das Privilegium des A. M. Pollak vom 17. September 1851, auf die Erfindung von Mitteln, durch deren Anwendung das Naßwerden verpackter Gegenstände gleich von Außen erkannt werden könne, ohne die Verpackung zu öffnen.

2. Das Privilegium des Karl Ortner vom 18. August 1850, auf die Erfindung von Armbändern aus edlen und unedlen Metallen, welche auch als Halsgehänge gebraucht werden können.

Baumgartner m. p.

424.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 23. Juli 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Theodor Lehmann, Mechaniker in Gratz (Nr. 939), Karl Hoffmann, k. k. Beamten in Pension in Gratz (Nr. 60) und Franz Stolz, bürgerlichen Kleidermacher in Gratz (Nr. 228), auf die Verbesserung in der Fabrikazion der Maschinenhüte; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4959—H.).

Dem Joseph Aigner, Buchhalter der Maschinenfabrik von Leo Müllers Witwe in Wien (Weißgärber Nr. 30), auf die Erfindung eines Apparates zur Reinigung

aparatu do czyszczenia odchodzących kawałków bastru i nieczystego cukru surowego; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4985—H.).

Przywilej, Wilhelmowi Kattauerowi, pensyjonowanemu nadleśniczemu w Fulneku w Morawii, nadany na wynalazek maszyny do ciągnienia wody, zapomocą któréj osiąga się siłę pędną tak wielką, jakiéj przy zwykłych kołach wodnych nigdy nie osiągnie; — na rok jeden. Opis przywileju przechowany jest w c. k. morawskiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 5011—H.).

Przywilej, F. G. Rietschowi, radzcy księcia Wallensteina w Czeskim Rudoletz w Morawii, nadany na wynalazek bardzo twardego wyrobu ze zboża łatwo przewieść się dającego (Zeilitoid, kamień zbożowy), który wprawdzie nie jest do spożycia, w przemyśle wszakże i handlu wielce jest użytecznym; — na lat piętnaście. Opis przywileju przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5038—H.).

Przywilej, Augustowi Neuburgerowi, fabrykantowi lamp w Paryżu (rue neuve Vivienne nr. 4), na ręce Franciszka Ksawerego Derpowskiego w Wiédniu (Josefstadt nr. 50), nadany na wynalazek przydłużenia nad godzin dwanaście czasu ciągłego palenia się lamp moderowanych zapomocą przyrządu bardzo pojedynczego i łatwo zastosować się dającego; — na rok jeden. Opis przywileju przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5040—H.).

Przywilej, J. Konradowi Meyerowi, cywilnemu inżynijerowi w Zurychu w Szwajcaryi, na ręce A. Heinricha, sekretarza c. k. niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego w Wiédniu, nadany na ulepszenie w tworzeniu pary, dające więcéj bezpieczeństwa i więcéj oszczędzające; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5041—H.).

Przywilej, H. D. Zieglerowi, kierującemu inżynijerowi przy zakładzie robienia maszyn księcia Salm, mieszkającemu w Wiédniu, na ręce A. Heinricha, sekretarza c. k. niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego w Wiédniu, na wynalazek parabolicznych wirujących projektylów dla broni palnéj; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5219—H.).

Przywilej, Jérzemu Leidenfrostowi, miejskiemu majstrowi stolarskiemu w Wiédniu (Leopoldstadt nr. 363), na wynalazek nowego rodzaju maglów mechanicznych, zajmujących tylko $1\frac{1}{2}$ stopy sześciennéj miejsca i mogących być osobno ustawionemi, lub bądź w szafarni, bądź w zwykłym meblu domowym przyrządzonemi, nie zabierającemi wszakże zwykłemu użyciu większéj, jak pomie-

von Basternabfällen und unreinem Rohzucker; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4985—H.).

Dem Wilhelm Kattauer, pensionirten Oberförster in Fulnek in Mähren, auf die Erfindung einer Wasser-Hebmaschine, womit eine bei gewöhnlichen Wasserrädern nie zu erreichende Triebkraft erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. mährischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5011—H.).

Dem F. G. Rietsch, fürstlich Wallenstein'schen Rathe in Böhmisch-Rudoletz in Mähren, auf die Erfindung, aus Getreidesorten einen sehr harten leicht verführbaren Stoff (Zeilitoid, Getreidestein) zu bereiten, welcher zwar ungenießbar, aber in der Industrie und im Handel von großer Anwendbarkeit sei; — auf fünfzehn Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5038—H.).

Dem August Neuburger, Lampenfabrikanten in Paris (rue neuve Vivienne Nr. 4), durch Franz Xaver Derpowsky in Wien (Josephstadt Nr. 50), auf die Erfindung, die Moderateur-Lampen mittelst einer einfachen, leicht anzuwendenden Vorrichtung zu einer anhaltenden Brenndauer von mehr als 12 Stunden zu bringen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5040—H.).

Dem J. Konrad Mayer, Zivil-Ingenieur in Zürch in der Schweiz, durch A. Heinrich, Sekretär des k. k. niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf eine Verbesserung in der Dampferzeugung, wobei größere Sicherheit und Ersparung erzielt werde; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5041—H.).

Dem H. D. Ziegler, leitenden Ingenieur der fürstlichen Salm'schen Maschinen-Bauanstalt, wohnhaft in Wien, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf die Erfindung parabolischer rotirender Projektile für Feuerwaffen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5219—H.).

Dem Georg Leidenfrost, bürgerlichen Tischlermeister in Wien (Leopoldstadt Nr. 363), auf die Erfindung einer neuen Art mechanischer Wäscherollen, welche nur einen Raum von 1½ Kubikschuh einnehmen, und selbständig hergestellt, oder in einem Küchenkasten oder gewöhnlichen Hausmöbel angebracht werden können, ohne daß dadurch mehr als der bezeichnete Raum der gewöhnlichen Benützung entzogen werde; — auf zwei

niono, przestrzeni; — na lat dwa. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5220—H.).

Przywilej, Karolowi E. L. Heinrichsowi, właścicielowi fabryki wyrobów chemicznych w Nowym-Yorku, na ręce Antoniego Tichego, prywatyzującego w Wiédniu (w mieście nr. 1097), nadany na ulepszenie w wyrabianiu i koncentrowaniu kwasu siarczanego; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5246—H.).

Przywilej, Izaakowi Wittmannowi, protokołowanemu kupcowi tureckiemu w Wiédniu (Leopoldstadt nr. 315), i Adolfowi Hetseyowi, kupcowi w Peszcie (nr. 4), nadany na ulepszenie w myciu owiec i praniu wełny, zapomocą którego ze wszystkiego brudu zupełnie oczyścić się dają nietylko wełna na żyjących owcach, ale także wełna ostrzyżona, niemniéj wszelkie gatunki materyj; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5247—H.).

Przywilej, Abrahamowi Zillerowi, kupcowi lwowskiemu, bawiącemu obecnie w Wiédniu (nr. 185), nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu jedwabiu, tudzież jedwabnych i półjedwabnych towarów wszelkiego gatunku, przezco najpodlejsze nawet towary takowe stają się tęższemi, mocniejszemi, a zatém w ogóle i daleko piękniejszemi na oko; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5248—H.).

Przywilej, Jérzemu Haanenowi, malarzowi w Wiédniu (Leopoldstadt nr. 217), na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiédniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek obrabiania papiéru, drzewa, kruszców i innych materyjałów tak, iżby wyglądały na kształt szylkretu, albo jakiego politurowanego kamienia lub drzewa; — na lat dwa (l. 5251—H.).

Baumgartner m. p.

425.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 23. Lipca 1852,

którém oznajmia się, jako przywilej, Franciszkowi Englerowi dnia 23. Lutego 1851 nadany, przeszedł na własność Ignacego Reimanna.

Przywilej Franciszkowi Englerowi dnia 23. Lutego 1851 nadany na wynalazek sposobu w czyszczeniu gorzałki od przyswędu, przeszedł wedle doniesienia c. k. niższo-austryjackiego Namiestnictwa, mocą cesyi z dnia 18. Maja 1852 na własność Ignacego Reimanna.

Baumgartner m. p.

Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5220—H.).

Dem Karl E. L. Heinrichs, Besitzer einer chemischen Produktenfabrik in New-York, durch Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf eine Verbesserung in der Bereitung und Konzentrirung der Schwefelsäure; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5246—H.).

Dem Isaak Wittmann, türkisch. protokoll. Handelsmanne in Wien (Leopoldstadt Nr. 315), und Adolph Hetsey, Handelsmanne in Pesth (Nr. 4), auf die Verbesserung in der Schaf- und Wollwäsche, wobei nicht nur die Wolle an den lebenden Schafen und im abgeschorenen Zustande, sondern auch alle Arten von Stoffen von allem Schmutze vollkommen gereiniget werden können; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5247—H.).

Dem Abraham Ziller, Handelsmanne aus Lemberg, derzeit in Wien (Stadt Nr. 185), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung von Seide, sowie aller Gattungen Seiden- und Halbseidenwaaren, wodurch selbst die schlechtesten Sorten dieser Waaren viel stärker und fester werden, daher auch im Allgemeinen ein viel schöneres Ansehen erlangen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 5248—H.).

Dem Georg von Haanen, Maler in Wien (Leopoldstadt Nr. 217), durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung, Papier, Holz, Metalle und andere Substanzen derart zuzurichten, daß selbe das Ansehen von Schildpatte oder von jeder beliebigen polirten Stein- oder Holzgattung bekommen; — auf zwei Jahre (Z. 5251—H.).

Baumgartner m. p.

425.

Erlaß des Handelsministeriums vom 23. Juli 1852,

wodurch die Uebertragung des dem Franz Engler am 23. Februar 1851 ertheilten Privilegiums in das Eigenthum des Ignaz Reimann kundgemacht wird.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei ist das Privilegium des Franz Engler vom 23. Februar 1851, auf eine Erfindung in der Entfuselung des Branntweins, mittelst Zession vom 18. Mai 1852 in das Eigenthum des Ignaz Reimann übergegangen.

Baumgartner m. p.

426.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 23. Lipca 1852,

którém oznajmia się, iż przywilej Janowi Bailliemu dnia 8. Października 1847 nadany, przeszedł częściowo na własność c. k. Skarbu.

Przywilej Janowi Bailliemu, inspektorowi c. k. południowo-wschodniéj rządowéj kolei żelaznéj, dnia 8. Października 1847 nadany na wynalazek nowego, ku zmniejszeniu uderzenia w zetknięciu się dwóch wozów służącego ślimaka prężnego przy wozach żelaznéj kolei, przeszedł na mocy kontraktu z dnia 10. Stycznia 1852 częściowo na własność c. k. Skarbu.

Baumgartner m. p.

427.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 23. Lipca 1852,

względem dobrowolnego zrzeczenia się przywileju przez Augustyna Hillego i Józefa Zittiera, a to piérwszemu dnia 22. Września 1849, drugiemu dnia 16. Września 1850 nadanego.

Ministeryjum handlu, przemysłowości i budowli publicznych uznało w skutek dobrowolnego zrzeczenia się zgasłemi następujące przywileje:

1. Przywilej, Augustynowi Hillemu dnia 22. Września 1849 nadany na ulepszenie w wyrabianiu sprzączek;

2. Przywilej, Józefowi Zittierowi dnia 16. Września 1850 nadany na wynalazek kitu z żywicy nie rozpuszczającego się w wodzie, tudzież kompozycyi kruszcowéj do kitowania sztućców.

Baumgartner m, p.

428.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 27. Lipca 1852,

mocą którego przywilej, Meyerowi Beschowi dnia 12. Czerwca 1851 nadany, na rok drugi przedłużono.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, przywilej dnia 12. Czerwca 1851 Meyerowi Beschowi nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu miar sypnych; — na rok drugi przedłużyć.

Baumgartner m. p.

426.

Erlaß des Handelsministeriums vom 23. Juli 1852,

wodurch die theilweise Uebergehung des dem John Baillie am 8. October 1847 verliehenen Privilegiums in das Eigenthum des k. k. Aerars kundgemacht wird.

Das Privilegium des John Baillie, Inspektors der k. k. südöstlichen Staatseisenbahn, vom 8. Oktober 1847, auf die Erfindung einer neuen Pufferzug- und Tragschnecke an Eisenbahnwägen, ist laut Vertrag vom 10. Jänner 1852 theilweise in das Eigenthum des k. k. Aerars übergangen.

Baumgartner m. p.

427.

Erlaß des Handelsministeriums vom 23. Juli 1852,

betreffend die freiwillige Zurücklegung der dem Augustin Hille am 22. September 1849, und dem Joseph Zittier am 16. September 1850 verliehenen Privilegien.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat nachstehende Privilegien in Folge freiwilliger Zurücklegung für erloschen erklärt:

1. Das Privilegium des Augustin Hille vom 22. September 1849, auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Schnallen;

2. Das Privilegium des Joseph Zittier vom 16. September 1850, auf die Erfindung eines im Wasser unauflösbaren Kittes aus Harzen und einer Metallkomposizion zur Verkittung der Eßbestecke.

Baumgartner m. p.

428.

Erlaß des Handelsministeriums vom 27. Juli 1852,

womit das Privilegium des Meyer Besch vom 12. Juni 1851 auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Meyer Besch vom 12. Juni 1851 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung der Hohlmaße, auf die Dauer des zweiten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

429.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 28. Lipca 1852 udzielonych.

Przywilej, Ignacemu Kapferowi, kotlarzowi i fabrykantowi żelaznego naczynia kuchennego w Haag w Górnéj Austryi (nr. 88), nadany na wynalazek sposobu, jak żelazo wszelkiego rodzaju powléc ołowiem w każdéj grubości dowolnéj; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. Namiestnictwie w Lincu, gdzie go każdy przejrzéć może. Ze względu policyi zdrowia przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda, byle uprzywilejowanego powleczenia ołowiem nie używać przy wszystkich przedmiotach, które do przyrządzania lub przechowywania wiktuałów są przeznaczone (l. 5249—H.).

Przywilej, Boucherowi i Roseleurowi, właścicielom przywilejów w Paryżu, na ręce Jana Franciszka Józefa Demaresta w Wiédniu (Alservorstadt nr. 218), nadany na odkrycie i wynalazek nowego sposobu poléwania cyną wszelkich kruszców i nowego tymże sposobem wyrabianego fabrykatu pod nazwą „fonte argentine“ (srebrolit); — na rok jeden. Wynalazek ten otrzymał we Francyi piętnastoletni patent, poczynający od dnia 26. Marca 1849. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5250—H.).

Przywilej, Franciszkowi Jaunerowi, c. k. nadwornemu rytownikowi w Wiédniu (w mieście nr. 1157), nadany na wynalazek prasy (o dźwigni) przydatnéj szczególnie do pieczętowania na sucho, która za najlżejszém pociśnieniem wydać może najdokładniejsze odciski, i wiele czasu oszczędza; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5334—H.).

Przywilej, Aloizemu Sabelowi, miejskiemu stolarzowi w Wiédniu (Neubau nr. 44), na ręce A. Heinricha, sekretarza przy niższo-austryjackiém towarzystwie przemysłowém w Wiédniu, nadany na wynalazek sposobu, jak nadawać właściwe cieniowanie prostemu drzewu wszelkiego rodzaju i różnych rozmiarów, przezco wyrabiać można wszelkie desenie na oko plastyczne; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5335—H.).

Przywilej, Szymonowi Marthowi, maszyniście z Botzen, zamieszkałemu w Wiédniu (Wieden nr. 915), nadany na wynalazek sposobu używania ptaków i innych źwierząt żyjących za motorów do naciągania sprężyn albo wahadeł u zegarów ściennych i stołowych; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5337—H.).

Verzeichniß
der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 28. Juli 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Ignaz Kapfer, Kupferschmiede und Eisenkochgeschirr-Fabrikanten in Haag in Ober-Oesterreich (Nr. 88), auf eine Erfindung, jede Gattung Eisen in jeder beliebigen Dicke zu verbleien; auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Linz zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß die privilegirte Verbleiung an allen jenen Objekten, welche zur Bereitung oder Aufbewahrung von Nahrungsgegenständen bestimmt sind, nicht angewendet werde (Z. 5249—H.).

Dem Boucher und Rosfleur, Privilegiums-Inhabern in Paris, durch Jean François Joseph Demarest in Wien (Alservorstadt Nr. 218), auf die Entdeckung und Erfindung eines neuen Verfahrens zur Verzinnung von was immer für Metallen und eines durch dieses Verfahren entstehenden neuen Produktes, unter dem Namen „Fonte Argentine“ (Silberguß); — auf Ein Jahr. In Frankreich ist diese Erfindung seit 26. März 1849 auf fünzehn Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5250—H.).

Dem Franz Jauner, k. k. Hofgraveur in Wien (Stadt Nr. 1157), auf die Erfindung einer Hebelpresse besonders zum Trockensiegeln, womit bei dem leisesten Drucke die schärfsten Abdrücke geliefert werden können, und eine bedeutende Zeitersparung erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5334—H.).

Dem Alois Sabel, bürgerlichen Tischler in Wien (Neubau Nr. 44), durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf die Erfindung eines Verfahrens, dem schlichten Holze jeder Gattung und von verschiedener Dimension seine eigenthümliche Schattirung zu geben, wodurch alle Arten Desseins plastisch scheinend erzeugt werden können; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5335—H.).

Dem Simon Marth, Maschinisten aus Botzen, wohnhaft in Wien (Wieden Nr. 915), auf eine Erfindung zum Aufziehen der Federn oder Gewichte bei Wand- und Stockuhren, Vögel und andere lebenden Thiere als Motor anzuwenden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5337—H.).

Przywilej, Karolowi Schipperowi, fabrykantowi wyrobów jedwabnych w Wiédniu (Gumpendorf nr. 224), nadany na ulepszenie w wyrabianiu jedwabnéj felpy na kapelusze, przezco nowym sposobem tkania usuwa się zupełnie paski, które dotąd w felpie było widać; — na lat dwa. Opis przywileju przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5338—H.).

Przywilej, Karolowi Henrykowi Trebsdorfowi, kupcowi z Mühlhauzy w Turyngii, zamieszkałemu w Wiédniu (Wieden nr. 348), nadany na wynalazek nowego środka do umywania się i prania „masłem mydlaném“ zwanego; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5339—H.).

Przywilej, Jérzemu Chikwaremu, prywatyzującemu w Gaudencdorfie pod Wiédniem (nr. 159), nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu płynnego indigo (carmin); — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5340—H.).

Przywilej, Franciszkowi Riksnerowi, urzędnikowi w Wiédniu (Landstrasse nr. 451), na ręce Dra. Karola Eckla, nadwornego i sądowego adwokata w Wiédniu (w mieście nr. 940), nadany na ulepszenie żniwiarki, zapomocą którego powiększa się dostatecznie odpór źdźbła przeciw rzezakowi, również nadaje się maszynie saméj ruch spokojny i pewny; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5341—H.).

Przywilej, Wilhelmowi Rambachowi, upoważnionemu bronzownikowi w Wiédniu (Strozzischer Grund nr. 33), nadany na ulepszenie w wyrabianiu srebrnych robót lanych i wyciskanych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5342—H.).

Przywilej, Franciszkowi, Michałowi, Augustowi, Józefowi i Jakóbowi braciom Thonetom w Wiédniu (w Gumpendorf nr. 369), nadany na wynalazek nadawania drzewu wszelkich dowolnych nagięć i kształtów w różnym kierunku, za pomocą rozcinania i sklejania; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5343—H.).

Przywilej, Jérzemu Romingowi, cywilnemu inżynijerowi w Wiédniu (na Leopoldstadt nr. 591), na ręce A. Heinricha, niższo-austryjackiego sekretarza towarzystwa przemysłowego w Wiédniu, nadany na wynalazek przyrządu do wyduszania pozostałości klarowania i czyszczenia przy fabrykacyi cukru burakowego i rafineryi; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5448—H.).

Przywilej, Gustawowi Pastorowi, dyrektorowi hamerni Jana Cockerilla w Seraing w Belgii, na ręce Wolfa Bendera, c. k. inżynijera w Wiédniu (Landstrasse nr. 58), nadany na wynalazek robienia stali lanéj z wyrabianego nowym

Dem Carl Schipper, Seidenzeug-Fabrikanten in Wien (Gumpendorf Nr. 224), auf die Verbesserung in der Erzeugung von Seidenhutfelbel (Felper), wobei durch eine neue Webart die Streifen, welche sonst in demselben sichtbar waren, gänzlich beseitiget werden; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsichtin Aufbewahrung (Zahl 5338—H.).

Dem Karl Heinrich Trebsdorf, Kaufmanne aus Mühlhausen in Thüringen, wohnhaft in Wien (Wieden Nr. 348), auf die Erfindung eines neuen Waschmittels, „Seifenbutter" genannt; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 5339—H.).

Dem Georg Chikwary, Privatier in Gaudenzdorf bei Wien (Nr. 159), auf die Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des flüssigen Indigo (carmin); — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5340—H.).

Dem Franz Rixner, Beamten in Wien (Landstrasse Nr. 451), durch Dr. Karl Eckel, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien (Stadt Nr. 940), auf eine Verbesserung an den Getreide-Mähmaschinen, wodurch der Widerstand der Halme gegen den schneidenden Theil hinreichend vermehrt und der Maschine selbst eine ruhige, sichere Führung verschafft werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 5341—H.).

Dem Wilhelm Rambach, befugten Bronzearbeiter in Wien (Strozzischer Grund Nr. 33), auf eine Verbesserung in der Erzeugung gegossener und gepreßter Silberarbeiten; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5342—H.).

Den Gebrüdern Franz, Michael, August, Joseph und Jakob Thonet in Wien (Gumpendorf Nr. 369), auf die Erfindung, dem Holze durch das Zerschneiden und Wiederzusammenleimen jede beliebige Biegung und Form in verschiedener Richtung zu geben; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5343—H.).

Dem Georg Roming, Zivil-Ingenieur in Wien (Leopoldstadt Nr. 591), durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf die Erfindung eines Apparates zur Auspressung der Klärungs- und Läuterungsrückstände bei der Rübenzuckerfabrikazion und Raffinerie; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5448—H.).

Dem Gustav Pastor, Direktor der John Cockerill'schen Gewerkschaft in Seraing in Belgien, durch Wolf Bender, k. k. Ingenieur in Wien (Landstrasse Nr. 58), auf die Erfindung, den Gußstahl aus dem durch ein neues Verfahren erzeugten Puddeleisen,

sposobem żelaza pudlowanego, a to z dodatkiem, lub bez dodatku substancyj węglanych; — na lat dziesięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5449—H.).

Baumgartner m. p.

430.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 3. Sierpnia 1852,

z ogłoszeniem, jako przywilej Henryka Ujhely z dnia 21. Czerwca 1852 przeszedł na własność Adolfa Spetla.

Według doniesienia c. k. niższo-austryjackiego Namiestnictwa przeszedł na własność Adolfa Spetla przywilej, Henrykowi Ujhely dnia 21. Czerwca 1852 nadany na ulepszenie w fabrykacyi (wyrabianiu) waty.

Baumgartner m. p.

431.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 4. Sierpnia 1852 nadanych.

Przywilej, Gustawowi Pastorowi, dyrektorowi hamerni Johna Cockerilla w Seraing w Belgii, na ręce Wolfa Bendera, c. k. inżynijera w Wiédniu (Landstrasse nr. 58), nadany na wynalazek sposobu, jak przenieść ruch dwóch cylindrów parowych na dwie główne osie poruszające lokomotywów członkowanych, i jak je połączyć; — na lat dziesięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5450—H.).

Przywilej, Wacławowi Güntherowi, właścicielowi fabryki, i Janowi Zehowi, konstruktorowi w Wiener-Neustadt, nadany na ulepszenie konstrukcyi pomp parowych dla lokomotywów, maszyn okrętowych i kotłów do miejsca przykutych; — na rok jeden. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5451—H.).

Przywilej, Karolowi Goodyearowi w Newhaven w Ameryce, na ręce Antoniego Tichego, prywatyzującego w Wiédniu (w mieście nr. 1097), nadany na ulepszenia w wyrabianiu butów, trzewików, kaloszów i tym podobnych artykułów; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5452—H.).

Przywilej, Filipowi Poirierowi de St. Charles, inżynijerowi w Londynie, na ręce Fryderyka Rödigera w Wiédniu (St. Ulrich nr. 50), nadany na wynalazek maszyny do mechanicznego wyrabiania typów czyli czcionek, winiet i innych ozdób, używanych w drukarstwie, introligatorstwie i t. d.; — na lat dwa. Opis

und zwar mit oder ohne Zusatz kohlenartiger Substanzen zu erzeugen; — auf zehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5449—H.).

Baumgartner m. p.

430.

Erlaß des Handelsministeriums vom 3. August 1852,

womit die Uebertragung des dem Heinrich Ujhely am 21. Juni 1852 verliehenen Privilegiums an Adolph Spettl kundgemacht wird.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei ist das dem Heinrich Ujhely verliehene Privilegium vom 21. Juni 1852, auf eine Verbesserung in der Fabrikazion der Watta, in das Eigenthum des Adolph Spettl übergegangen.

Baumgartner m. p.

431.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 4. August 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Gustav Pastor, Direktor der John Cockerill'schen Gewerkschaft in Seraing in Belgien, durch Wolf Bender, k. k. Ingenieur in Wien (Landstrasse Nr. 58), auf die Erfindung, die Bewegung zweier Dampfzylinder auf zwei Haupttriebachsen gegliederter Lokomotive zu übertragen und zu verbinden; — auf zehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5450—H.).

Dem Wenzel Günther, Fabriksbesitzer, und Johann Zech, Konstrukteur in Wiener-Neustadt, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion der Dampfpumpen für Lokomotive, Schiffsmaschinen und stazionäre Kessel; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5451—H.).

Dem Charles Goodyear, in Newhaven in Amerika, durch Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf Vebesserungen in der Erzeugung von Stiefeln, Schuhen, Ueberschuhen und derlei Artikeln; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5452—H.).

Dem Philipp Poirier de St. Charles, Ingenieur in London, durch Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung einer Maschine zur mechanischen Erzeugung der Typen oder Lettern, Vignetten und anderer Verzierungen, welche in der Buchdruckerei, Buchbinderei u. s. w. verwendet werden; — auf zwei Jahre.

przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5453—H.).

Przywilej, Wacławowi Güntherowi, właścicielowi fabryki lokomotywów w Wiener-Neustadt, nadany na ulepszenie konstrukcyi rury podmuchowéj przy lokomotywach; — na rok jeden. Opis przywileju przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5454—H.).

Przywilej, Ferdynandowi Burgettowi, zarządzcy c. k. wyłącznie uprzywilejowanego młyna parowego w Wiédniu (am Schütt nr. 62), nadany na wynalazek maszyn do wyłuskiwania, dzielenia na części i zaokrąglania jęczmienia; — na lat dziesięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5455—H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiédniu (w mieście nr. 785), nadany na odkrycie i ulepszenie w apretowaniu z prostym włosem wszystkich wałkowanych, sukiennych, lub innych materyj wełnianych; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5471—H.).

Przywilej, Fryderykowi Pagetowi w Wiédniu (Wieden nr. 151), nadany na wynalazek sposobu użycia porfiru-rogokamienia (Hornstein) (Elvan albo Frestone) do fabrykacyi szkła, porcelany, masy kamiennéj, towarów glinianych i sztucznych kamieni; — na rok jeden. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie przechowany, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5472—H.).

Przywilej, Rudolfowi Vogelowi, c. k. podżupkowi w Joachimsthal, na ręce Dra. Józefa Neumanna, nadwornego i sądowego adwokata w Wiédniu, nadany na wynalazek maszyny do oddzielania ciał stosunkowo cięższych od lekszych; — na lat dwa. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5473—H.).

Przywilej, Jérzemu Enslinowi, upoważnionemu stolarzowi fortepianów w Wiédniu (w mieście nr. 729), na ręce Józefa Bartscha, ajenta cywilnego tamże (w mieście nr. 730), nadany na wynalazek tak zwanego fortepianu maszynowego, który nie rozstraja się w żadnym klimacie, i w żadnym stanie powietrza, tudzież nie podlega zsychaniu się drzewa; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5474—H.).

Przywilej, Janowi Schabratzkiemu, miejskiemu majstrowi garncarskiemu, i Fryderykowi Pfobowi, technikowi w Glognitz (nr. 76), nadany na ulepszenie konstrukcyi pieców pokojowych; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5475—H.).

Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5453—H.).

Dem Wenzel Günther, Lokomotiv-Fabriksinhaber in Wiener-Neustadt, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion der Blasröhre bei Lokomotiven; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5454—H.).

Dem Ferdinand Burgett, Dirigenten der k. k. ausschließend privilegirten Dampfmühle in Wien (am Schütt Nr. 62), auf die Erfindung von Maschinen zum Schälen, Theilen und Rollen der Gerste; — auf zehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5455—H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Entdeckung und Verbesserung in der Appretur mit geradem Haare bei allen gewalkten tuchartigen oder anderen Wollstoffen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5471—H.).

Dem Friedrich Paget, in Wien (Wieden Nr. 151), auf die Erfindung, den Hornstein-Porphyr (Elvan oder Frestone) zur Fabrikazion von Glas, Porzellain, Steingut, Thonwaaren und künstlichen Steinen zu verwenden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5472—H.).

Dem Rudolph Vogel, k. k. Hüttenmeister in Joachimsthal, durch Dr. Joseph Neumann, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien, auf die Erfindung einer Maschine, um spezifisch schwerere Körper von leichteren zu trennen; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5473—H.).

Dem Georg Enslin, befugten Fortepiano-Verfertiger in Wien (Stadt Nr. 729), durch Joseph Bartsch, Zivilagenten in Wien (Stadt Nr. 730), auf die Erfindung eines sogenannten Maschinen-Fortepiano, welches in jedem Klima und unter allen Witterungsverhältnissen stimmhältig bleibe, und dem Holzschwinden nicht ausgesetzt sei; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5474—H.).

Dem Johann Schabratzky, bürgerlichen Hafnermeister, und Friedrich Pfob, Techniker in Gloggnitz (Nr. 76), auf die Verbesserung in der Konstrukzion der Zimmeröfen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5475—H.).

Przywilej, Maciejowi Burgerowi, właścicielowi przywileju w Wiédniu (Brigittenau nr. 66), nadany na ulepszenie uprzywilejowanych dnia 11. Czerwca 1847 cementowych farb olejnych; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5532—H.).

Baumgartner m. p.

432.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 4. Sierpnia 1852,

którém przywilej Karola Huffzkiego z dnia 12. Lipca 1847 na rok szósty przedłużono.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, przywilej Karolowi Huffzkiemu dnia 12. Lipca 1847 nadany na ulepszenie sposobu formowania dachówek we wszystkich rozmiarach zapomocą bardzo pojedynczéj, korzystnéj i niedrogiéj formy cegielnéj, przedłużyć na rok szósty.

Baumgartner m. p.

433.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 4. Sierpnia 1852,

którém ogłoszono doniesienie, iż Maurycy Danglowitz przywilej sobie na dniu 13. Maja 1852 udzielony, ustąpił na własność Leopoldowi Judzie Lewitowi.

Ministeryjum handlu przyjęło do wiadomości, i zapisało doniesienie, iż Maurycy Danglowitz, czeladnik szmuklerski w Pradze, przywilej sobie dnia 13. Maja 1852 nadany na wynalazek nowego przyrządu do wyrabiania guzików szmuklerskich, odstąpił na własność Leopoldowi Judzie Lewitowi.

Baumgartner m. p.

434.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 4. Sierpnia 1852,

którém przywilej Wawrzyńcowi Baumgärtel dnia 22. Lipca 1844 piérwotnie nadany, a potém na własność Franciszka Göbla przelany, na dalsze dwa lata przedłużono.

Ministeryjum handlu widziało się spowodowaném, przywilej Wawrzyńcowi Baumgärtelowi dnia 22. Lipca 1844 piérwotnie nadany, a potém na własność Franciszka Göbla, c. k. inżynijera-asystenta w Cilli przelany, opiéwający na wynalazek przyrządu do cylindrowych, tudzież innych podwójnie lub pojedynczo działających miechów (poddymek) stemplowych wszelkiego rodzaju, na dalsze dwa lata, t. j. na rok dziewiąty i dziesiąty przedłużyć.

Baumgartner m. p.

Dem Mathias Burger, Privilegiumsbesitzer in Wien (Brigittenau Nr. 66), auf die Verbesserung der am 11. Juni 1847 privilegirten Zement-Oelfarben; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5532—H.).

Baumgartner m. p.

432.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. August 1852,

womit das Privilegium des Karl Huffzky vom 12. Juli 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Karl Huffzky, vom 12. Juli 1847, auf die Verbesserung, Dachziegeln mittelst einer sehr einfachen, vortheilhaften und nicht kostspieligen Ziegelform, die aus Holz und Eisen besteht, in allen Dimensionen zu formen, auf die Dauer des sechsten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

433.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. August 1852,

womit die Anzeige, daß Moritz Danglowitz das ihm am 13. Mai 1852 ertheilte Privilegium an Leopold Juda Lewit zedirt habe, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Moritz Danglowitz, Posamentierergeselle in Prag, das ihm am 13. Mai 1852, auf die Erfindung einer neuen Vorrichtung zur Erzeugung von Posamentierknöpfen ertheilte Privilegium an Leopold Juda Lewit zedirt habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

434.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. August 1852,

womit das ursprünglich dem Lorenz Baumgärtel verliehene und seither in das Eigenthum des Franz Göbl übergegangene Privilegium vom 22. Juli 1844, auf die weitere Dauer von zwei Jahre verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Lorenz Baumgärtel verliehene und seither in das Eigenthum des Franz Göbl, k. k. Ingenieur-Assistenten in Cilli übergegangene Privilegium vom 22. Juli 1844, auf die Erfindung einer Vorrichtung an allen Gattungen von Zylinder- und anderen doppelt oder einfach wirkenden Kolbengebläsen, auf die weitere Dauer von zwei Jahren, d. i. des neunten und zehnten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

435.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 8. Sierpnia 1852 nadanych.

Przywilej, Józefowi Schillerowi, miejskiemu majstrowi stolarskiemu i właścicielowi domu w Wiédniu (Schottenfeld nr. 311), nadany na ulepszenie maszyny żakwardowéj do wyrabiania wzorków z figurami na wstęgach, materyjach jedwabnych, materyjach na meble i bieliźnie stołowéj, przyczém maszyna ta przez zmniejszone tarcie mniejszą siłą może być poruszona i użyta, dalej z powodu ruchu o wiele ulżonego nie rwie sznurowania, a nareście wyrabiać może znacznie ciensze, a zatém i tańsze karty deseniowe bez niebezpieczeństwa przekłówania lub przedzierania tychże; — na lat trzy. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5533—H.).

Przywilej, Fryderykowi Weberbeckowi, używającemu firmy Jana Jakóba Weberbecków, iglarzowi i kupcowi w Bregencyi, nadany na wynalazek kruszcowych tablic do pisania; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5604—H.).

Przywilej, Józefowi Guioniemu, dyrektorowi drukarskiego zakładu Vassali w Medyjolanie, zamieszkałemu tamże (al Lentazio nr. 4240), na wynalazek młocarni z konicznemi zębami; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. Namiestnictwie w Medyjolanie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5640—H.).

Przywilej, Szczęsnemu Freisauffowi de Neudegg, c. k. kapitanowi pensyjonowanemu, kawalerowi c. k. orderu Leopolda, tudzież arcyksiążęcego Lukajskiego orderu św. Ludwika, w Wiédniu (Jägerzeile nr. 50), nadany na wynalazek pojedynczego, do każdego lokomotywu przystosować się dającego przyrządu do odgartywania wszelkich zapór na żelaznych kolejach, których przyczyną bywa mgła, gołoledź, lekki śnieg i w ogólności wilgoć; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5690 A—H.).

Przywilej, Szczęsnemu Freisauffowi de Neudegg, w Wiédniu (Jägerzeile nr. 50), c. k. kapitanowi na pensyi, kawalerowi c. k. orderu Leopolda i arcyksiążęco-lukajskiego orderu św. Ludwika, nadany na wynalazek przyrządu do pożytecznego użycia paliwa przy lokomotywach; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5690 B—H.).

Przywilej, Szczęsnemu Freisauffowi de Neudegg, w Wiédniu (Jägerzeile nr. 50), c. k. kapitanowi na pensyi, kawalerowi c. k. orderu Leopolda i arcy-

435.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 8. August 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Schiller, bürgerlichen Tischlermeister und Hausinhaber in Wien (Schottenfeld Nr. 311), auf die Verbesserung der Jacquardmaschine zur Darstellung figurirter Muster an Bändern, Seidenzeugen, Möbelstoffen und Tischzeugen, wobei diese Maschine durch Verminderung der Reibung mit weniger Kraftaufwand sich in Bewegung setzen und gebrauchen lasse, ferner durch einen viel leichteren Gang derselben die Schnürung nicht reiße, und endlich bei derselben viel dünnere und daher wohlfeilere Desseinkarten gewonnen werden können, ohne das Durchstechen und Zerreißen derselben befürchten zu müssen; — auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5533—H.).

Dem Friedrich Weberbeck, unter der Firma: Johann Jakob Weberbeck, Nadelfabrikanten und Handelsmanne in Bregenz, auf die Erfindung von Schreibtafeln aus Metall; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5604—H.).

Dem Giuseppe Guioni, Direktor der typographischen Anstalt Vassali in Mailand, wohnhaft in Mailand (al Lentazio Nr. 4240), auf die Erfindung einer Getreide-Dreschmaschine mit konischen Zapfen; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Mailand zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5640—H.).

Dem Felix Freisauff von Neudegg, k. k. Hauptmanne in Pension, Ritter des k. k. Leopold- und des herzoglichen Lucca'schen St. Ludwig-Ordens, in Wien (Jägerzeile Nr. 50), auf die Erfindung einer einfachen, an jeder Lokomotive leicht anzubringenden Vorrichtung, um auf Eisenbahnen alle Hemmnisse zu beseitigen, welche durch Nebel, Glatteis, einen leichten Schneefall, sowie überhaupt durch die Nässe veranlaßt werden; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5690 A.—H.).

Dem Felix Freisauff von Neudegg, k. k. Hauptmanne in Pension, Ritter des k. k. Leopold- und des herzoglichen Lucca'schen St. Ludwig-Ordens, in Wien (Jägerzeile Nr. 50), auf die Erfindung einer Vorrichtung zur nutzbringenden Verwendung des Brennstoffes bei Lokomotiven; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5690 B.—H.).

Dem Felix Freisauff von Neudegg, k. k. Hauptmanne in Pension, Ritter des k. k. Leopold- und des herzoglichen Lucca'schen St. Ludwig-Ordens, in Wien (Jäger-

książęco-lukajskiego orderu św. Ludwika, nadany na wynalazek przyrządu, którym siła adhezyi lokomotywu nie tylko za użyciem łańcucha nieskończonego, ale téż i bez niego spotęgować da się do takiego stopnia, izby wystarczyła największéj sile pędnéj lokomotywu; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5690 C—H.).

Przywilej, Fryderykowi Rödigerowi w Wiédniu (St. Ulrich nr. 50), nadany na ulepszenie sposobu przenoszenia deseniów na materyje i tkaniny wszelkiego rodzaju, tudzież aparatów do tego należących; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5736—H.).

Przywilej, Jakubowi Leschenowi, mechanikowi, i Jakubowi Prokopowiczowi, maszyniście-ślusarzowi w Wiédniu, na ręce Dra. Józefa Bartscha, ajenta cywilnego w Wiédniu (w mieście nr. 730), na ulepszenie konstrukcyi osi do smarowania olejem, przezco zabezpieczają się od kurzu i brudu, dostają równą tęgość wszędzie, a przyczém z przodu zamyka się puszka; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5758—H.).

Przywilej, Henrykowi Bessemerowi, cywilnemu inżynijerowi w Londynie, na ręce Dra. Józefa de Winiwartera, nadwornego i sądowego adwokata w Wiédniu, nadany na wynalazek nowéj panwi próżniowéj, użyć się dającéj w fabrykacyi cukru; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5779—H.).

Przywilej, Karolowi Henrykowi Trebsdorfowi, kupcowi w Mühlhauzie w Turyngii, bawiącemu obecnie w Wiédniu (Wieden nr. 348), nadany na ulepszenie grempli do czyszczenia bawełny i wełny; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 5881—H.).

Przywilej, Ferdynandowi Voglowi, majstrowi szewskiemu w St. Pölten (nr. 46), nadany na ulepszenie wyrobów szewskich, przezco też ochronić mogą zupełnie od zimna i wilgoci; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5882—H.).

Baumgartner m. p.

zeile Nr. 50), auf die Erfindung einer Vorrichtung, wodurch das Adhäsions-Vermögen einer Lokomotive nicht nur durch Anwendung einer Kette ohne Ende, sondern auch ohne dieselbe auf eine Höhe gesteigert werden könne, welche für die größte Kraftäußerung einer Lokomotive ausreichen dürfte; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5690 C.—H.).

Dem Friedrich Rödiger, in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf Verbesserungen im Uebertragen von Desseins auf Stoffe oder Gewebe verschiedener Art und an den dazu gehörigen Apparaten; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5736—H.).

Dem Jakob Leschen, Mechaniker, und Jakob Prokopowicz, Maschinenschlosser in Wien, durch Dr. Joseph Bartsch, Zivilagenten in Wien (Stadt Nr. 730), auf eine Verbesserung in der Konstrukzion der Oelachsen, wodurch selbe vor dem Eindringen von Staub und Schmutz gesichert seien, durchaus die gleiche Stärke erhalten, und wobei die Büchse von vorne geschlossen sei; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5758—H.).

Dem Henry Bessemer, Zivilingenieur in London, durch Dr. Joseph Winiwarter' Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien, auf die Erfindung einer für die Zuckerfabrikazion verwendbaren neuen Vakuum-Pfanne; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5779—H.).

Dem Karl Heinrich Trebsdorf, Kaufmanne zu Mühlhausen in Thüringen, derzeit in Wien (Wieden Nr. 348), auf eine Verbesserung an den Baum- und Schafwoll-Krämpeln; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5881—H.).

Dem Ferdinand Vogel, Schuhmachermeister in St. Pölten (Nr. 46), auf die Verbesserung der Schuhmacherarbeiten, wodurch dieselben vollkommen vor Kälte und Nässe zu schützen im Stande seien; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5882—H.).

Baumgartner m. p.

436.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Sierpnia 1852,

mocą którego przedłużono przywilej Santa Ciana z dnia 28. Czerwca 1847 na rok szósty i siódmy, zaś braci Krachow z dnia 15. Lipca 1850 na rok trzeci i czwarty.

Ministeryjum handlu, przemysłowości i budowli publicznych uznało się spowodowaném, następujące przywileje na czas dalszy przedłużyć:

1. Przywilej, Santa Cianie, perfumownikowi w Tryjeście, dnia 28. Czerwca 1847 nadany na odkrycie w fabrykacyi galaretowéj pomady poziómkowéj (pomata gelatine di framboises); na rok szósty i siódmy.

2. Przywilej, braciom Krachom dnia 15. Lipca 1850 nadany na wynalazek materyi podwójnéj (drap d'Esquimos), która bez pomocy kauczuku, kleju, lub innego środka sklejającego z jednéj strony z wełny owczéj, z drugiéj zaś z wełny kóz angorskich tkana, na kształt futra wydaje się; — na rok trzeci i czwarty.

Baumgartner m. p.

437.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. Sierpnia 1852,

mocą którego przywilej, Karolowi Kuhnowi dnia 25. Maja 1847 piérwotnie nadany, następnie na własność Ryszarda Jana Aschera przelany, przedłuża się na rok szósty i siódmy.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, przywilej Karolowi Kuhnowi dnia 25. Maja 1847 piérwotnie nadany, a mocą ustępstwa z dnia 1. Marca 1850 na własność Ryszarda Jana Aschera przelany, opiéwający na wynalazek, odkrycie i ulepszenie krzesiw do tarcia, przedłużyć na rok szósty i siódmy.

Baumgartner m. p.

438.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. Sierpnia 1852,

którém ogłoszono, iż przywilej, Józefowi Swobodzie dnia 29. Grudnia 1851 nadany, przeszedł na własność Józefa Schweitzera.

Według oznajmienia c. k. niższo-austryjackiego Namiestnictwa, przywilej Józefowi Swobodzie dnia 29. Grudnia 1851 nadany na wynalazek nowego aparatu czyszczenia i chłodzenia do użycia w fabrykacyi gazu oświetlającego, przeszedł mocą dokumentu ustępstwa na własność Karola Schweitzera, miejskiego blacharza w Wiédniu.

Baumgartner m. p.

436.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. August 1852,

womit das Privilegium des Santa Cian vom 28. Juni 1847 auf das sechste und siebente Jahr, dagegen jenes der Gebrüder Krach vom 15. Juli 1850 auf das dritte und vierte Jahr verlängert wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Parfumeurs zu Triest Santa Cian vom 28. Juni 1847, auf eine Entdeckung in der Verfertigung einer gallertartigen Himbeeren-Pomade (pomáta gelatine di framboises), auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres.

2. Das Privilegium der Gebrüder Krach vom 15. Juli 1850, auf die Erfindung eines Doppelstoffes (drap d'Esquimos), der ohne Beihilfe von Kautschuk, Leim oder einem anderen Bindemittel auf einer Seite aus Schafwolle, auf der andern aus Angora-Ziegenhaaren gewebt, einem Pelzstoffe ähnlich sei, auf die Dauer des dritten und vierten Jahres.

Baumgartner m. p.

437.

Erlaß des Handelsministeriums vom 10. August 1852,

womit das dem Karl Kuhn verliehene und seither in das Eigenthum des Richard John Ascher übergegangene Privilegium vom 25. Mai 1847 auf das sechste und siebente Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Karl Kuhn verliehene und mittelst Zession vom 1. März 1850 in das Eigenthum des Richard John Ascher übergegangene Privilegium vom 25. Mai 1847, auf die Erfindung, Entdeckung und Verbesserung von Reibfeuerzeugen, auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

438.

Erlaß des Handelsministeriums vom 10. August 1852,

womit die Uebertragung des dem Joseph Swoboda verliehenen Privilegiums vom 29. Dezember 1851 in das Eigenthum des Karl Schweitzer kundgemacht wird.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei ist das dem Joseph Swoboda verliehene Privilegium vom 29. Dezember 1851, auf die Erfindung eines neuen Reinigungs- und Kühlapparates zur Bereitung des Leuchtgases, mittelst Zession in das Eigenthum des Karl Schweitzer, bürgerlichen Spenglermeisters in Wien, übergegangen.

Baumgartner m. p.

439.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. Sierpnia 1852,

którém przywileje Józefa Jüttnera z dnia 28. Czerwca i 4. Sierpnia 1847, tudzież z dnia 18. Lutego 1848 dla zaniechanego wykonywania tychże zgasłemi ogłasza się.

Następujące trzy przywileje Józefa Jüttnera ogłasza się zgasłemi dla zaniechanego wykonywania tychże:

1. Przywilej z dnia 28. Czerwca 1847, na wynalazek i ulepszenie maszyny do odłączania mąki od otrębów.

2. Przywilej z dnia 4. Sierpnia 1847, na wynalazek i ulepszenie w obrabianiu lnu i konopi; nakoniec

3. Przywilej z dnia 18. Lutego 1848, na wynalazek: 1) sposobu hamowania szybkiego ruchu u pociągów kolei żelaznéj, niemniéj wozów na drogach zwykłych zapomocą tarcia o koła lub osie, albo też o jedno i drugie razem; 2) w konstrukcyi czyli kształcie łańcuchów łączących, a 3) w kształcie tudzież użyciu sprężyn.

Dotyczące opisy przywilejów przechowują się obecnie w c. k. instytucie politechnicznym, gdzie je każdy przejrzéć może.

Baumgartner m. p.

440.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Sierpnia 1852,

którém kilka przywilejów przedłużono na czas dalszy.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej, Karolowi Girardetowi dnia 8. Czerwca 1849 nadany na wynalazek ramek kruszcowych do cygarnic, pugilaresów, pudełek na rękawiczki, tudzież pudełek na rzeczy do robót damskich potrzebne (necessaires) i innych tego rodzaju przedmiotów; — na rok czwarty.

2. Przywilej, Adolfowi de Herz dnia 5. Lipca 1850 nadany na wynalazek maszyny z siłą odśrodkową do czyszczenia i klarowania cukru w formach; — na rok trzeci.

3. Przywilej, Kajetanowi Fohnowi dnia 10. Czerwca 1846 nadany na wynalazek aparatu do ogrzéwania maszyn parowych; — na rok siódmy i ósmy.

4. Przywilej, Franciszkowi Mayowi dnia 14. Lipca 1851 nadany na ulepszenie w wyrabianiu kapeluszów pilśnianych; — na rok drugi.

439.

Erlaß des Handelsministeriums vom 10. August 1852,

wodurch die Privilegien des Joseph Jüttner vom 28. Juni und 4. August 1847, dann vom 18. Februar 1848 wegen unterlassener Ausübung für erloschen erklärt werden.

Folgende drei Privilegien des Joseph Jüttner sind wegen Nichtausübung für erloschen erklärt worden:

1. Vom 28. Juni 1847, auf die Erfindung und Verbesserung einer Maschine zur Absonderung des Kernmehles von der Kleie;

2. Vom 4. August 1847, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Zubereitung des Flachses und Hanfes, und

3. Vom 18. Februar 1848, auf eine Erfindung: 1. in der Art und Weise, die schnelle Bewegung der Eisenbahntrains, sowie auch der Wägen auf gewöhnlichen Strassen durch Reibung entweder an Rädern oder Achsen, oder an beiden zugleich zu hemmen; 2. in der Konstrukzion oder Form der Verbindungsketten, und 3. in der Form und Anwendung der Federn.

Die dießfälligen Privilegiumsbeschreibungen befinden sich nunmehr bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

440.

Erlaß des Handelsministeriums vom 11. August 1852,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Charles Girardet vom 8. Juni 1849, auf die Erfindung von Metallrahmen zu Zigarren-Etuis, Geldtaschen, Handschuh-Casetten, Necessaires und anderen Gegenständen dieser Art, auf die Dauer des vierten Jahres.

2. Das Privilegium des Adolph von Herz vom 5. Juli 1850, auf die Erfindung einer Zentrifugalmaschine zum Reinigen und Klairiren der geformten Zucker, auf die Dauer des dritten Jahres.

3. Das Privilegium des Kajetan Fohn vom 10. Juni 1846, auf die Erfindung eines Heizapparates für Dampfmaschinen, auf die Dauer des siebenten und achten Jahres.

4. Das Privilegium des Franz May vom 14. Juli 1851, auf eine Verbesserung in der Fabrikazion der Filzhüte, auf die Dauer des zweiten Jahres.

5. Przywilej, Franciszkowi Mayowi dnia 14. Lipca 1851 nadany na ulepszenie w wachlowaniu sierści na kapelusze za pomocą cyrkulacyjnego wachlarza łukowego; — na rok drugi.

6. Przywilej, Franciszkowi Mauczce dnia 28. Czerwca 1847 nadany, a mocą deklaracyi połączenia z dnia 1. Grudnia 1850 na rzecz Julijusza i Karoliny Prugbergerów po połowie odstąpiony, opiéwający na wynalazek przyrządów do ogłoszeń i obwieszczeń; — na rok szósty i siódmy.

7. Przywilej, Janowi Seufertowi i Synowi dnia 23. Czerwca 1850 nadany na wynalazek maszyny, która używane dotąd wszystkie przy warsztatach tasiemkarskich maszyny do atłaskowania i prężenia zbędnemi czyni; — na rok trzeci i czwarty.

8. Przywilej, Franciszkowi Antoniemu Slowaczkowi i Wojciechowi Schacherlowi dnia 4. Sierpnia 1848 nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu sztucznego i podwójnie rafinowanego gipsu do użycia na rolach i łąkach; — na rok piąty.

Baumgartner m. p.

441.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 12. Sierpnia 1852,

mocą którego przywilej Janowi Chrzcicielowi Lowatemu dnia 29. Marca 1842 nadany, a poźniéj na własność Franciszka Gajazzego przelany, na rok jedenasty i dwunasty przedłużono.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, Janowi Chrzcicielowi Lowatemu dnia 29. Marca 1842 piérwotnie nadany, następnie na własność Franciszka Gajazzego przelany przywilej, opiéwający na odkrycie i wynalazek nowego mechanizmu do szybkiego i taniego wyrabiania robót wypukłych na drzewie i skórze; — na dalsze dwa lata, to jest na rok jedenasty i dwunasty przedłużyć.

Baumgartner m. p.

442.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 16. Sierpnia 1852,

mocą którego przywilej Emanuelowi Wrzolikowi dnia 21. Lipca 1843 nadany, przedłużono na rok dziesiąty.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, przywilej Emanuelowi Wrzolikowi dnia 21. Lipca 1843 nadany na wynalazek nowego przyrządu do pompowania wody na dowolną wysokość bez rusztowania pompowego, przedłużyć na rok dziesiąty.

Baumgartner m. p.

5. Das Privilegium des Franz May vom 14. Juli 1851, auf die Verbesserung im Fachen der Haare zur Erzeugung der Hüte mittelst eines Zirkulazionsfachbogens, auf die Dauer des zweiten Jahres.

6. Das dem Franz Mauczka verliehene, und laut Einverleibungs-Erklärung ddo. Wien am 1. Dezember 1850 an Julius und Karoline Prugberger zur Hälfte abgetretene Privilegium vom 28. Juni 1847, auf die Erfindung von Vorrichtungen für Ankündigungen und Kundmachungen, auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres.

7. Das Privilegium des Johann Seufert und Sohn vom 23. Juni 1850, auf die Erfindung einer Maschine, welche alle bisher an den Bandmühlstühlen in Anwendung gewesenen Atlas-Maschinen und Schnellbäume entbehrlich mache, auf die Dauer des dritten und vierten Jahres.

8. Das Privilegium des Franz Anton Slowazek und des Adalbert Schacherl vom 4. August 1848, auf die Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des künstlich präparirten und doppolt raffinirten Feld- und Wiesen-Gypses, auf die Dauer des fünften Jahres.

Baumgartner m. p.

441.

Erlaß des Handelsministeriums vom 12. August 1852,

womit das dem Johann Baptist Lovati verliehene, und seither in das Eigenthum des Franz Gajazzi übergegangene Privilegium vom 29. März 1842, auf die weitere Dauer des eilften und zwölften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Johann Baptist Lovati verliehene, und seither in das Eigenthum des Franz Gajazzi übergegangene Privilegium vom 29. März 1842, auf die Entdeckung und Erfindung eines neuen Mechanismus, um in Holz und Leder schnell und wohlfeil Relief-Arbeiten darzustellen, auf die weitere Dauer von zwei Jahren, d. i. des eilften und zwölften Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

442.

Erlaß des Handelsministeriums vom 16. August 1852,

womit das Privilegium des Emanuel Wrzolik vom 21. Juli 1843 auf das zehnte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium das Emanuel Wrzolik vom 21. Juli 1843, auf die Erfindung einer neuen Wasserhebungs-Vorrichtung ohne Pumpengestänge für jede Höhe, auf die Dauer des zehnten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

443.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 18. Sierpnia 1852 nadanych.

Przywilej, Karolowi i Teodorowi Krausom, mechanikom wiédeńskim (Weissgärber nr. 124), nadany na wynalazek nowéj maszyny tokarskiéj do wyrabiania wszelkich gatunków robót okrągłych wydrążonych, tudzież należącego do téj maszyny przyrządu, do poprzedniego zaokrąglania materyjału użyć się mającego; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5883—H.).

Przywilej, Franciszkowi Leebowi, obywatelowi miejskiemu i majstrowi kotlarskiemu w Eisenstadt na Węgrzech, nadany na ulepszenie pieca zawsze pełnym zwanego, który po całych tygodniach może być utrzymywanym w paleniu i zarzeniu; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5884—H.).

Przywilej, Bernardowi Schäfferowi i Krystynowi Fryderykowi Budenbergowi, właścicielowi fabryki maszyn w Magdeburgu, na ręce Józefa Petrofskiego, urzędnika przy c. k. uprzywilejowanéj wiédeńsko-gloggnickiéj kolei żelaznéj w Wiédniu (Schaumburgergrund nr. 48), nadany na wynalazek sikawki nowym i szczególnym sposobem urządzonéj, przydatnéj najbardziéj do gaszenia ognia; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5885—H.).

Przywilej, Franciszkowi Skali, miejskiemu kupcowi wiédeńskiemu (Mariahilf nr. 63), i Janowi Skali, doktorowi teologii tamże (Matzleinsdorf nr. 1), nadany na wynalazek, którym kieruje się należycie siłę parową lokomotywu na koła pędne nowo urządzone, a zapomocą tychże na całą masę lokomotywu; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego nic nie przeszkadza wykonywaniu przywileju tego, byle zachowywano ostrożności, przy maszynach parowych prawem przepisanych (l. 5886—H.).

Przywilej, J. Nawratilowi, radzcy gospodarczemu w Wiédniu (Laimgrube nr. 165), nadany na wynalazek pewnej materyi palnéj z mazi węgli kamiennych z innemi częściami składowemi zmieszanéj; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5988—H.).

Przywilej, Janowi Scottowi Lilie, kawalerowi orderu Bath w Londynie, na ręce Franciszka Ksawerego Derpowskiego w Wiédniu (Josefstadt nr. 50), nadany na wynalazek nowego sposobu robienia lub pokrywania dróg, trotoarów, podłóg, murów, kolei żelaznych i innych płaszczyzn; — na rok jeden. Opis przywileju ku wolnemu dla każdego wglądowi przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie (l. 5989—H.).

443.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 18. August 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Karl und Theodor Kraus, Mechaniker in Wien (Weißgärber Nr. 124), auf die Erfindung einer neuen Maschinen-Drehbank zur Erzeugung aller Gattungen runder hohlgedrehter Arbeiten und eines dazu gehörigen Apparates, zum vorläufigen Abrunden des zu verarbeitenden Materiales; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5883—H.).

Dem Franz Leeb, Bürger und Kupferschmiedmeister in Eisenstadt in Ungarn, auf die Verbesserung eines sogenaànten Füllofens, welcher wochenlang im Brennen und Erglühen erhalten werden könne; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5884—H.).

Dem Bernhard Schäffer und Christian Friedrich Budenberg, Maschinenfabriksbesitzer in Magdeburg, durch Joseph Petrofsky, Beamten der k. k. privilegirten Wien-Gloggnitzer Eisenbahn in Wien (Schaumburgergrund Nr. 48), auf die Erfindung einer neu und eigenthümlich konstruirten Spritze, welche besonders zum Löschen des Feuers anwendbar sei; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 5885—H.).

Dem Franz Skala, bürgerlichen Handelsmanne in Wien (Mariahilf Nr. 63), und Johann Skala, Dr. der Theologie in Wien (Matzleinsdorf Nr. 1), auf die Erfindung, einen richtigen Angriff der Dampfkraft der Lokomotive auf neu konstruirte Triebräder, und mittelst derselben auf die Gesammtmasse des Lokomotivkörpers zu erzielen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums bei Anwendung der gesetzlichen Sicherheitsmaßregeln bei Dampfmaschinen kein Bedenken entgegen (Z. 5886—H.).

Dem J. Nawratil, Wirthschaftsrathe in Wien (Laimgrube Nr. 165), auf eine Erfindung in der Erzeugung eines Brennstoffes aus Steinkohlen-Theer unter Beimischung anderer Bestandtheile; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5988—H.).

Dem John Scott Lilie, Ritter des Bath-Ordens in London, durch Franz Xaver von Derpowsky in Wien (Josephstadt Nr. 50), auf die Erfindung eines neuen Verfahrens, die Fahrstrassen, Trottoirs, Fußböden, Mauern, Eisenbahnen und andere Flächen anzulegen oder zu bedecken; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 5989—H.).

Przywilej, Maurycemu Danglowitzowi, fabrykantowi guzików szmuklerskich w Pradze (nr. 859—1), nadany na wynalazek maszyny do wyrabiania wszelkich robót szmuklerskich; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6122—H.).

Przywilej, Adamowi M. Grünbergowi w Wiédniu (Leopoldstadt im Schöllerhof), nadany na wynalazek używania do publicznych ogłoszeń kopert listowych i wszelkich okładek; — na rok jeden. Opis przywileju ku wolnemu dla każdego wglądowi przechowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie (l. 6178—H.).

Przywilej, doktorowi Antoniemu Schmidtowi, c. k. radzcy sekcyjnemu w Wiédniu (w mieście nr. 995), nadany na wynalazek pieca do wypalania węgli, w którym wypalać można jak najprędzéj i najlepiéj węgiel z roślin, torfu, czarnych i brunatnych węgli kamiennych; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6173—H.).

Przywilej, Dominikowi Stefuttemu, mechanikowi, i Wawrzyńcowi Fleischbergerowi, pensyjonowanemu murmajstrowi od fortyfikacyi w Wiédniu (Wieden nr. 375), nadany na ulepszenie sposobu wpuszczania czworościennych cegłą murowanych i kamiennych cylindrów do studzień i wschodów wężykowatych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6196—H.).

Przywilej, Janowi Toberowi, stolarzowi modelów na maszyny przy instytucie politechnicznym praskim (nr. 240—1), nadany na wynalazek maszyny do robienia gwoździ; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6277—H.).

Baumgartner m. p.

444.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 20. Sierpnia 1852,

którém ogłoszono, iż przywilej C. L. Hofmannowi dnia 22. Maja 1851 nadany, przeszedł na własność Franciszka Fischera, tudzież iż go na dalsze dwa lata przedłużono.

Ministeryjum handlu przyjęło do wiadomości i zapisało przelanie przywileju, C. L. Hofmannowi dnia 22. Maja 1851 nadanego na ulepszenie mydła (cesarskiém zwanego), na osobę Franciszka Fischera, właściciela fabryki w Kapfenbergu, a oraz uznało się spowodowaném, pomieniony przywilej na dalsze dwa lata, to jest, na rok drugi i trzeci przedłużyć.

Baumgartner m. p.

Dem Moritz Danglowitz, Posamentier-Knöpffabrikanten in Prag (Nr. 859—1), auf die Erfindung einer Maschine zur Erzeugung aller Gattungen von Posamentier-Arbeiten; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6122—H.).

Dem Adam M. Grünberg in Wien (Leopoldstadt im Schöllerhof), auf die Erfindung, Briefkouverts und allerlei Umschläge zu öffentlichen Ankündigungen zu benützen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 6178—H.).

Dem Dr. Anton Schmidt, k. k. Sekzionsrathe in Wien (Stadt Nr. 995), auf die Erfindung eines Verkohlungsofens, worin alle Vegetabilien, Torf, Schwarz- und besonders Braunkohlen in der kürzesten Zeit und auf die zweckmäßigste Weise verkohlt werden können; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 6173—H.).

Dem Dominik Stefutti, Mechaniker, und Lorenz Fleischberger, pensionirten Fortifikazions-Maurermeister in Wien (Wieden Nr. 375), auf die Verbesserung, aus Ziegeln gemauerte und steinerne, genutete Brunnen- und Schneckenstiegen-Zylinder zu versenken; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6196—H.).

Dem Johann Tober, Maschinen-Modelltischler am polytechnischen Institute zu Prag (Nr. 240 — 1), auf die Erfindung einer Nägel-Erzeugungsmaschine; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6277—H.).

Baumgartner m. p.

444.

Erlaß des Handelsministeriums vom 20. August 1852,

wodurch die Uebertragung des dem C. L. Hofmann am 22. Mai 1851 ertheilten Privilegiums an Franz Fischer kundgemacht, und dieses Privilegium auf zwei Jahre verlängert wird.

Das Handelsministerium hat die Uebertragung des dem C. L. Hofmann am 22. Mai 1851, auf die Verbesserung einer Seife (Kaiserseife genannt), ertheilten Privilegiums an Franz Fischer, Fabriksbesitzer zu Kapfenberg, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen, und das gedachte Privilegium auf die weitere Dauer von zwei Jahren, d. i. des zweiten und dritten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

445.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 24. Sierpnia 1852 nadanych.

Przywilej, Józefowi Lovatemu w Medyjolanie, nadany na wynalazek sposobu, jak odchodzący przy przędzeniu maszynowém len, konopie i kłaki robić przydatnemi, jak wszelkie inne kłaki tak do przędzenia maszynowego, jakoteż i ręcznego, niemniéj jak paczesowany len i konopie od kłaków oddzielać; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6102—H.).

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiédniu (w mieście nr. 1097), nadany na ulepszenie sposobu gaszenia ognia, i potrzebnych do tego materyjałów, niemniéj środków ratowania życia i własności; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6346 A—H.).

Przywilej, doktorowi Edwardowi Stollemu w Berlinie, na ręce Antoniego Tichego, prywatyzującego w Wiédniu (w mieście nr. 1097), nadany na wynalazek aparatu do odpuszczania pary, prażenia, chłodzenia i destylowania; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6346 B.—H.).

Przywilej, Karolowi Girardetowi, c. k. upoważnionemu właścicielowi fabryki, na ręce Dra. Jana Dworaczka w Wiédniu (w mieście nr. 1127), nadany na wynalazek nowego aparatu krzesiw; — na rok jeden. Opis przywileju zachowany jest w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzéć może (l. 6347—H.).

Przywilej, Janowi Fabianowi, miejskiemu majstrowi stolarskiemu w Wiédniu (Spittelberg nr. 39), nadany na ulepszenie już uprzywilejowanego aparatu do prania; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6348—H.).

Przywilej, Janowi Haswellowi, dyrektorowi fabryki maszyn kompanii wiédeńsko-głognickiéj kolei żelaznéj w Wiédniu (Wieden nr. 953), nadany na ulepszenie młotów parowych; — na lat trzy. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6349—H.).

Przywilej. Gertrudzie Gompertz, pianistce w Mnichowie, na ręce M. S. Gompertza, prywatyzującego w Wiédniu (w mieście nr. 604), nadany na wynalazek muzykalnéj gry szachów, loteryi i warcabów; — na lat trzy. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6350—H.).

Verzeichniß
der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 24. August 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Lovati, zu Mailand, auf die Erfindung, die bei der Maschinen-Spinnerei sich ergebenden Abfälle von Flachs und Hanf und vom Werg derselben, sowohl zur Maschinen- als zur Handspinnerei wie jedes andere Werg geeignet zu machen, und mittelst desselben Verfahrens den gehechelten Flachs und Hanf aus dem Werg derselben zu ziehen; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6102—H.).

Dem Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf die Verbesserung in der Löschung von Feuer und der hierzu erforderlichen Materialien, sowie der Mittel, um Leben und Eigenthum zu retten; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6346 A.—H.).

Dem Dr. Eduard Stolle in Berlin, durch Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf die Erfindung eines Abdampf-, Röst-, Kühl- und Destillir-Apparates; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6346 B.—H.).

Dem Charles Girardet, k. k. landesbefugten Fabriksinhaber, durch Dr. Johann Dvoracek in Wien (Stadt Nr. 1127), auf die Erfindung eines neuen Feuerzeug-Apparates; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6347—H.).

Dem Johann Fabian, bürgerlichen Tischlermeister in Wien (Spittelberg Nr. 39), auf die Verbesserung des bereits privilegirten Waschapparates; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6348—H.).

Dem John Haswell, Direktor der Maschinenfabrik der Wien-Gloggnitzer Eisenbahngesellschaft in Wien (Wieden Nr. 953), auf die Verbesserung der Dampfhämmer; — auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 6349—H.).

Der Gertrude Gompertz, Pianistin in München, durch M. S. Gompertz, Privatier in Wien (Stadt Nr. 604), auf die Erfindung eines musikalischen Schach-, Lotto-, Setz- und Damenspieles; — auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6350—H.).

Przywilej, Karolowi i Piotrowi braciom Ricci, fabrykantom wag w Kremonie, na ulepszenie wagi „centrobarica“ zwanéj; — na lat pięć. Opis przywileju znajduje się w c. k. Namiestnictwie w Medyjolanie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6352—H.).

Przywilej, Karolowi Scharfowi, czcionkarzowi przy c. k. uprzywilejowanym austryjackim banku narodowym w Wiédniu (Altlerchenfeld nr. 104), nadany na wynalazek nowych pieców izdebnych „piecami żarowemi“ zwanych; — na lat cztéry. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6372—H.).

Przywilej, Franciszkowi Mayrowi, hamernikowi w Leoben, nadany na odkrycie, jakim sposobem, od używanego dotąd w fabrykacyi stali lanéj zupełnie odmiennym, a mniéj kosztownym wyrabiać najlepszą i najjednostajniejszą, dającą się szwajsować stal laną z dowolnemi odstopniowaniami w twardości; — na lat pietnaście. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6375—H.).

Przywilej, Karolowi Fryderykowi Weithasowi, kupcowi w Lipsku, na ręce Krystyna Henryka kawalera de Coith, c. k. uprzywilejowanego kupca hurtowego w Wiédniu (w mieście nr. 894), nadany na wynalazek maszyny do czesania wełny, która dostarcza tak piękne rączki, a to z taką szybkością i w takiéj ilości, iż przędza z tychże daleko jest tańszą, a razem co do jakości doskonalszą od wszystkich, jakie dotąd produkowano, tak za pomocą czesania ręcznego, jakoteż maszynowego; — na lat cztéry. Na ten wynalazek nadano cztérnastoletnie patenta, poczynające skuteczność swoję w Anglii od dnia 7. Czerwca 1842, w Irlandyi od dnia 6. Października 1842, a w Szkocyi od dnia 9. Grudnia 1842, w Saksonii zaś patent pięcioletni, poczynający od dnia 6. Września 1851. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6401—H.).

Przywilej, Klausowi Oesauowi, inżynijerowi kolei żelaznéj towarzystwa altońsko-kielskiego w Neumünster, w księstwie holsztyńskiém, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego, nadany na wynalazek aparatu do zapuszczania płynem konserwującym progów kolei żelaznéj i drzewa budulcowego; — na lat dziesięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6402—H.).

Baumgartner m. p.

Den Gebrüdern Carlo und Pietro Ricci, Waagenmachern in Cremona, auf die Verbesserung einer Waage „Centrobarica“ genannt; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Mailand zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6352—H.).

Dem Karl Scharf, Schriftgießer in der k. k. privilegirten österreichischen Nazionalbank in Wien (Altlerchenfeld Nr. 104), auf die Erfindung einer neuen Art von Stubenöfen „Gluthöfen“ genannt; — auf vier Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6372—H.).

Dem Franz Mayr, Gewerken in Leoben, auf die Entdeckung, den besten und gleichförmigsten schweißbaren Gußstahl mit willkürlichen Härteabstufungen auf eine gegen das bisher bei der Gußstahlfabrikazion befolgte Verfahren ganz abweichende und minder kostspielige Art zu erzeugen; — auf fünfzehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6375—H.).

Dem Karl Friedrich Weithas, Kaufmanne in Leipzig, durch Christian Heinrich Ritter von Coith, k. k. privilegirten Großhändler in Wien (Stadt Nr. 894), auf die Erfindung einer Auszugmaschine für die Wollkämmerei, welche einen so schönen Zug und in solcher Schnelligkeit und Menge liefere, daß das aus diesem Zuge verfertigte Gespinnst viel billiger im Preise und gleichzeitig weit vollkommener in der Qualität sei, als dasjenige, was bisher sowohl durch Hand- als durch Maschinenkämmerei produzirt wurde; — auf vier Jahre. In England ist diese Erfindung seit 7. Juni 1842, in Irland seit 6. Oktober 1842 und in Schottland seit 9. Dezember 1842 auf vierzehn Jahre, und in Sachsen seit 6. September 1851 auf fünf Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6401—H.).

Dem Claus Oesau, Bahningenieur der Altona-Kieler Eisenbahngesellschaft in Neumünster, im Herzogthume Holstein, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbvereins, auf die Erfindung eines Apparates zum Tränken der Eisenbahnschwellen und Bauhölzer mit einer konservirenden Flüssigkeit: — auf zehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6402—H.).

Baumgartner m. p.

446.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 24. Sierpnia 1852, mocą którego przywilej, Filipowi Soucekowi i Antoniemu Weishauptowi dnia 30. Maja 1851 nadany, na rok drugi przedłużono.

Ministeryjum handlu widziało się spowodowaném, przywilej Filipowi Soucekowi i Antoniemu Weishauptowi dnia 30. Maja 1851 nadany na ulepszenie elastycznych przyszew na buty, na dalszy rok jeden, to jest, na rok drugi przedłużyć.

Baumgartner m. p.

447.

Spis

wyłącznych przywilejów od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 30. Sierpnia 1852 nadanych.

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiédniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek aparatu do wyrabiania kapsli i stemplów czyli zatyczek z gwintami; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6408—H.).

Przywilej, doktorowi Aleksandrowi Antoldemu w Mantui, na ręce Aloizego Grohmanna, c. k. ajenta wojskowego i pogranicznego w Wiédniu (w mieście nr. 1041), nadany na wynalazek pulpitu do nót, który bez pomocy rąk i tylko za pomocą pedału kartki obraca; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6404—H.).

Przywilej, Rychardowi Lamingowi, fabrykantowi wyrobów chemicznych w Clichy la Garenne (koło Paryża), na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiédniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek sposobu czyszczenia (epuration) gazu oświetlającego i zrobienia użytecznym wynikłych z téj operacyi produktów; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie (l. 6405—H.).

Przywilej, Antoniemu Olbrichowi, miejskiemu mistrzowi zegarów grających i mechanikowi w Wiédniu (Gumpendorf nr. 190), i Floryjanowi Bienertowi, właścicielowi domu w Wiédniu (tamże nr. 237), nadany na wynalazek maszyny, zapomocą któréj robić można na zimno z najlepszego żelaza styryjskiego gwoździe, które bez wiercenia włażą w każde miękkie lub twarde drzewo, nie

446.

Erlaß des Handelsministeriums vom 24. August 1852,

wodurch das dem Philipp Soucek und Anton Weishaupt am 30. Mai 1851 ertheilte Privilegium auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Philipp Soucek und Anton Weishaupt am 30. Mai 1851, auf eine Verbesserung der elastischen Stiefelobertheile ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

447.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 30. August 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung eines Apparates zur Verfertigung von Kapseln, Stöpseln oder Pfropfen mit Schraubengängen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6403—H.).

Dem Dr. Alessandro Antoldi in Mantua, durch Alois Grohmann, k. k. Militär- und Grenzagenten in Wien (Stadt Nr. 1041), auf die Erfindung eines Notenpultes, welches die Blätter ohne Beihilfe der Hände blos mittelst eines Pedales umwende; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6404—H.).

Dem Richard Laming, Fabrikanten chemischer Produkte in Clichy la Garenne (bei Paris), durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung eines Verfahrens zur Reinigung (epuration) des Beleuchtungsgases und zur Nutzbarmachung der aus dieser Operazion sich ergebenden Produkte; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6405—H.).

Dem Anton Olbrich, bürgerlichen Spieluhrenmacher und Mechaniker in Wien (Gumpendorf Nr. 190), und dem Florian Bienert, Hausinhaber in Wien (Gumpendorf Nr. 237), auf die Erfindung einer Maschine, womit eiserne Nägel, welche ohne Vorbohrung in jedes harte oder weiche Holz dringen, ohne dasselbe zu zersprengen, auf kaltem Wege aus dem besten steierischen Eisen erzeugt werden können; — auf fünf

rozłupując onegoż; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6406—H.).

Przywilej, Ignacemu Piccardowi, spólnikowi fabrycznemu w Himbergu w Dolnéj Austryi, nadany na wynalazek nowéj maszyny do gazowania wszelkiego rodzaju nici jedwabnych, tramy, kusiru, kaszemiru, sznureczków lnianych, nici do szycia i robót drutowych, bawełny, wełny owczéj, ispahanu i innych podobnych artykułów; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6407 A—H.).

Przywilej, Ignacemu Piccardowi, spólnikowi fabrycznemu w Himbergu w Dolnéj Austryi, nadany na wynalazek maszyny do kręcenia nici z jedwabiu, przędzy, bawełny, lnu, wełny, kaszemiru i t. d., niemniéj do apretowania tychże; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6407 B—H.).

Przywilej, Winiwarterowi i Gersheimowi, upoważnionym c. k. fabrykantom w Gumpoldskirchen w Dolnéj Austryi, nadany na wynalazek nowego zamku perkusyjnego z zapalnikami samodzielnemi do użycia pistonów perkusyjnych Gersheima; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6439—H.).

Przywilej, Franciszkowi Wertheimowi, c. k. liwerantowi nadwornemu i upoważnionemu właścicielowi fabryki w Wiédniu (Wieden nr. 348), i spólnikowi tegoż, Fryderykowi Wiesemu tamże (Erdberg nr. 152), nadany na ulepszenie żelaznych szaf na pieniądze i dokumenta, zapomocą którego można je zupełnie od ognia i złodzieja zabezpieczyć; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6540—H.).

Przywilej, Rudolfowi Wagnerowi, c. k. woźnemu w Gracu (Paulusthorgasse nr. 74), nadany na wynalazek olejku do włosów, który je utrzymuje w sile, ich wzrostowi pomaga, ciemno farbuje, i chroni od szybkiego siwienia; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 6700—H.).

Przywilej, Antoniemu Himmelbauerowi starszemu, tudzież Franciszkowi i Janowi Himmelbauerom, fabrykantom mydła, używającym firmy Himmelbauerów i spólnika w Stockerau w Dolnéj Austryi, nadany na wynalazek w czyszczeniu i stwardzaniu łoju do wyrabiania świec, które się nie leją, palą się zwolna i bez smrodu, niemniéj z łatwością z rurek się wyciągają; — na

Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6406—H.).

Dem Ignaz Piccard, Fabriksgesellschafter in Himberg in Nieder-Oesterreich, auf die Erfindung einer neuen Maschine zum Gaziren aller Gattungen Seidenzwirn, Trama, Cousir, Cachemir, leinene Litzen, Näh- und Strickzwirn, Baumwolle, Schafwolle, Ispahan und sonstiger ähnlicher Stoffe; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6407 A.—B.).

Dem Ignaz Piccard, Fabriksgesellschafter in Himberg in Nieder-Oesterreich, auf die Erfindung einer Maschine zum Zwirnen von Seide, Kammgarn, Baumwolle, Leinen, Schafwolle, Cachemir u. s. w. und zum Appretiren derselben; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6407 B.—H.).

Dem Winiwarter und Gersheim, k. k. landesbefugten Fabrikanten in Gumpoldskirchen in Nieder-Oesterreich, auf die Erfindung eines neuen Perkussionsschlosses mit selbstthätigen Zündersetzern zum Gebrauche der Gersheim'schen Perkussions-Zünder; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6439—H.).

Dem Franz Wertheim, k. k. Hoflieferanten und landesbefugten Fabriksbesitzer in Wien (Wieden Nr. 348), und dem Friedrich Wiese, dessen Kompagnon in Wien (Erdberg Nr. 152), auf eine Verbesserung, wodurch eiserne Geld- und Dokumentenschränke vollkommen feuerfest und unerbrechbar gemacht werden können; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6540—H.).

Dem Rudolph Wagner, k. k. Amtsdiener in Gratz (Paulusthorgasse Nr. 74), auf die Erfindung eines Haaröles, welches die Haare fest erhalte, den Wachsthum derselben befördere, selbe dunkel färbe und das schnelle Ergrauen derselben verhindere; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6700—H.).

Dem Anton senior, Franz und Johann Himmelbauer, Seifenfabrikanten, unter der Firma: Himmelbauer und Kompagnon in Stockerau in Nieder-Oesterreich, auf eine Erfindung in der Reinigung und Härtung des Talges zur Erzeugung von Kerzen, welche nicht abrinnen, sparsam und geruchlos brennen, und leicht aus den Kerzenformen gehen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffent-

lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu bezpieczeństwa publicznego, tudzież ze względów sanitarnych, nie przeszkadza nic wykonywaniu tego przywileju (l. 6701—H.).

Przywilej, Franciszkowi Adamowi Witzowi, byłemu kupcowi z Eger, bawiącemu nateraz w Wiédniu (Wieden nr. 816), na ręce Dra. Maurycego Breziny, notaryjusza w Wiédniu (Mariahilf nr. 73), nadany na ulepszenie sposobu fabrykowania amonijaku czerwcowego; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu policyi zdrowia wykonywaniu tego przywileju nic nie przeszkadza (l. 6703—H.).

Przywilej, Karolowi Schuhowi, dyrektorowi fabryki w Wiédniu (Wieden nr. 752), nadany na wynalazek narządów, zapomocą których w formach gutaperchy z podrabianych przedmiotów, zdolnych do przyjęcia galwanicznych osadów kruszcowych wyrabiać można całopukłości, tudzież zupełnie krągłe dzieła plastyczne celem jak najwierniejszego rozmnożenia przedmiotów sztuki i przemysłu; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6704—H.).

Baumgartner m. p.

448.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Września 1852,

którém ogłoszono przeniesienie przywileju, C. Józefowi Michelowi dnia 17. Grudnia 1851 nadanego, na osobę Augusta Jährlinga.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości, i zaciągnęło do wpisów swoich doniesienie, że C. Józef Michel przywilej, sobie dnia 17. Grudnia 1851 nadany na wynalazek w pociąganiu masą łupkową drewnianych i blaszanych tablic do pisania, Augustowi Jährlingowi na własność ustąpił.

Baumgartner m. p.

449.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Września 1852,

którém ogłoszono przedłużenie na czas dalszy niektórych przywilejów, tudzież doniesienie, jako przywilej zmarłego Ludwika Grüssinga z dnia 5. Lipca 1847, przeszedł na pozostałą po nim wdowę, Katarzynę Grüssing.

Ministeryjum handlu uznało się spowodowaném, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej, Izaakowi Löblowi Pulvermacherowi, dnia 5. Lipca 1850 nadany na ulepszenie w konstrukcyi i wyrabianiu hydro-elektrycznych woltajskich łańcuchów; na rok trzeci.

lichen Sicherheits- und Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6701—H.).

Dem Franz Adam Witz, gewesenen Handelsmanne aus Eger, derzeit in Wien (Wieden Nr. 816), durch Dr. und Notar Moritz Brezina in Wien (Mariahilf Nr. 73), auf eine Verbesserung in der Bereitung des Cochenille-Ammoniak; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 6703—H.).

Dem Karl Schuh, Fabriksdirektor in Wien (Wieden Nr. 752), auf die Erfindung von Vorrichtungen, um in Gutta-Percha-Formen von untergearbeiteten Gegenständen Hautreliefs und ganz runde plastische Werke verfertigen zu können, welche geeignet seien, galvanische Niederschläge von Metallen aufzunehmen, um Kunst- und Industrie-Gegenstände in größter Treue zu vervielfältigen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6704—H.).

Baumgartner m. p.

448.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. September 1852,

womit die Uebertragung des dem C. Joseph Michel am 17. Dezember 1851 ertheilten Privilegiums an August Jährling kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß C. Joseph Michel das ihm am 17. Dezember 1851, auf eine Erfindung im Ueberziehen von Holz- und Blechschreibtafeln mit einer Schiefermasse, ertheilte Privilegium an August Jährling übertragen habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

449.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. September 1852,

womit die Verlängerung mehrerer Privilegien, sowie die Anzeige, daß das Privilegium des mit Tod abgegangenen Ludwig Grüssing, vom 5. Juli 1847, auf seine Witwe Katharina Grüssing übergegangen sei, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Des Isaak Löbl Pulvermacher, vom 5. Juli 1850, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion und Erzeugung hydroelektrischer voltaischer Ketten; auf das dritte Jahr.

2. Przywilej, Izaakowi Löblowi Pulvermacherowi dnia 5. Lipca 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu i konstrukcyi woltajsko-elektrycznych hidro-łańcuchów ruchomych i aparatów indukcyjnych; na rok trzeci.

3. Przywilej, Pawłowi Bogufałowi Meisnerowi dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek aparatu do opalania i przewietrzania wozów kolei żelaznéj, niemniéj zamkniętych miejsc na statkach parowych i okrętach żaglowych; na rok trzeci i czwarty.

4. Przywilej, Ludwikowi Grüssingowi dnia 5. Lipca 1847 nadany na ulepszenie w wyrabianiu smarowidła do wozów żelaznéj kolei; na rok szósty.

5. Przywilej, Teresie Prescel dnia 19. Lipca 1847 nadany na wynalazek zapałków do cygarów, a w ogólności do tytóniu; na rok szósty, siódmy i ósmy.

6. Przywilej, Aleksandrowi Frankelowi dnia 17. Września 1851 nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu butynków; na rok drugi i trzeci.

7. Przywilej, Karolowi de Nagy dnia 8. Lipca 1846 nadany na ulepszenie kaganków u lamp olejno-gazowych; na rok siódmy.

8. Przywilej, Janowi Chrzcicielowi Filtzowi dnia 6. Września 1847 nadany na odkrycie pomady, zwanéj „pomadą z ziół wiosennych“; na rok szósty, siódmy i ósmy.

9. Przywilej, Janowi Steutterowi dnia 14. Lipca 1851 nadany na wynalazek materyjału, w fabrykacyi cegieł, tudzież innych przedmiotów, jako łącznik wszelkich materyj palnych użyć się dającego; na rok drugi.

10. Przywilej, Edwardowi Bühlerowi dnia 8. Lipca 1846 nadany na wynalazek i ulepszenie kruszcowych piór do pisania; na rok siódmy.

11. Przywilej, Bogumiłowi Löfflerowi dnia 31. Lipca 1851 nadany na odkrycie sposobu oddawania zapomocą litografowanych sztucznych odcisków wszelkich rysunków na lakierowanych wyrobach blaszanych, niemniéj galanteryjnych towarach drewnianych i papiérowych, a to we wszystkich kolorach metalowych i bronzowych; na rok drugi.

12. Przywilej, Józefowi i Edwardowi Fekserom dnia 16. Lipca 1842 nadany na ulepszenie uprzywilejowanéj w r. 1839 maszyny do robienia czokolady; na rok jedynasty.

13. Przywilej, Janowi Steiningerowi dnia 14. Lipca 1851 nadany na wynalazek tak zwanéj maszyny do dziurkowania i przebijania; na rok drugi.

14. Przywilej, Antoniemu Papatschemu dnia 31. Lipca 1851 nadany na wynalazek w stawianiu pieców z gliny ogniotrwałéj; na rok drugi.

2. Des Isaak Löbl Pulvermacher, vom 5. Juli 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung und Konstrukzion voltaelektrischer ambulanter Hydro-Ketten und Indukzions-Apparate; auf das dritte Jahr.

3. Des Paul Traugott Meisner, vom 12. August 1850, auf die Erfindung eines Heiz- und Ventilazions-Apparates für Eisenbahnwägen, sowie für geschlossene Räume auf Dampf- und Segelschiffen; auf das dritte und vierte Jahr.

4. Des Ludwig Grüssing, vom 5. Juli 1847, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Eisenbahnwagenschmiere; auf das sechste Jahr.

5. Der Theresia Preschel, vom 19. Juli 1847, auf die Erfindung von Zigarren- und überhaupt Tabakzündern; auf das sechste, siebente und achte Jahr.

6. Des Alexander Frankel, vom 17. September 1851, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung von Stiefletten; auf das zweite und dritte Jahr.

7. Des Karl von Nagy, vom 8. Juli 1846, auf eine Verbesserung der Oelgasbrenner für Lampen; auf das siebente Jahr.

8. Des Johann Baptist Filz, vom 6. September 1847, auf die Entdeckung einer Pomade: „Frühlings-Kräuter-Pomade"; auf das sechste, siebente und achte Jahr.

9. Des Johann Steutter, vom 14. Juli 1851, auf die Erfindung eines als Bindungsmittel aller Brennstoffe zur Erzeugung von Brennziegeln und auch anderen Gegenständen verwendbaren Stoffes; auf das zweite Jahr.

10. Des Eduard Bühler, vom 8. Juli 1846, auf eine Erfindung und Verbesserung von Metallschreibfedern; auf das siebente Jahr.

11. Des Gottlieb Löffler, vom 31. Juli 1851, auf eine Entdeckung, alle Arten Zeichnungen mittelst lithographischer Kunstabdrücke in allen Metall-Bronze-Farben auf lackirten Blechwaaren, Holz- und Papiermachée-Galanteriewaaren zu erzeugen; auf das zweite Jahr.

12. Des Joseph und Eduard Fexer, vom 16. Juli 1842, auf eine Verbesserung der im Jahre 1839 privilegirten Chokolade-Maschine; auf das eilfte Jahr.

13. Des Johann Steininger, vom 14. Juli 1851, auf die Erfindung einer sogenannten Loch- und Stoßmaschine; auf das zweite Jahr.

14. Des Anton Papatschy, vom 31. Juli 1851, auf eine Erfindung in der Verfertigung von Oefen aus feuerfestem Thon; auf das zweite Jahr.

15. Przywilej, Wilhelmowi Rambachowi dnia 24. Lipca 1849 nadany na ulepszenie w fabrykacyi dętych srebrnych sztućców stołowych i do wetów, tudzież łyżeczek od kawy; na rok czwarty.

16. Przywilej, Franciszkowi Mayowi dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na ulepszenie w fabrykacyi kapeluszów pilśnianych i jedwabnych; na rok trzeci i czwarty.

17. Przywilej, Fryderykowi Gohdemu dnia 27. Lipca 1850 nadany na wynalazek, jak zapomocą naturalnego przeciągu powietrza wydawać z każdego paliwa stosunkowo niezwykle wysoki stopień gorąca; na rok trzeci.

18. Przywilej, Fryderykowi Gohdemu dnia 1. Sierpnia 1845 nadany na wynalazek pieca, szczególnie do opalania węglami kamiennemi i koaksem przydatnego; na rok ósmy.

19. Przywilej, Krystynowi (pierwotnie Karolowi) Haumannowi dnia 1. Sierpnia 1845 nadany na wynalazek i ulepszenie w konstrukcyi wszelkich mebli; na rok ósmy.

20. Przywilej, Fryderykowi Hoksa dnia 1. Sierpnia 1845 nadany na wynalazek w robieniu fortepianów; na rok ósmy.

Zarazem przyjmuje się do wiadomości, i zaciąga do spisu doniesienie, iż przywilej, zmarłemu Ludwikowi Grüssingowi dnia 5. Lipca 1847 nadany na ulepszenie w wyrabianiu smarowidła do wozów kolei żelaznéj, przeszedł na własność pozostałéj po nim wdowéj, Katarzyny Grüssingowéj.

Baumgartner m. p.

450.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 13. Września 1852, mocą którego przywilej C. A. Schluowi dnia 12. Sierpnia 1850 nadany, przedłużono na rok trzeci i czwarty.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej C. A. Schluowi, c. k. inspektorowi północnéj skarbowéj kolei żelaznéj, dnia 12. Sierpnia 1850 nadany na wynalazek i ulepszenie wozów kolei żelaznéj, przedłużyć na dalszy rok trzeci i czwarty.

Baumgartner m. p.

15. Des Wilhelm Rambach, vom 24. Juli 1849, auf eine Verbesserung in der Verfertigung der hohlgepreßten silbernen Eß- und Dessertbestecke und Kaffeelöffel; auf das vierte Jahr.

16. Des Franz May, vom 12. August 1850, auf eine Verbesserung in der Fabrikazion der Filz- und Seidenhüte; auf das dritte und vierte Jahr.

17. Des Friedrich Gohde, vom 27. Juli 1850, auf eine Erfindung mittelst des natürlichen Luftzuges aus jedem Brennstoffe einen verhältnißmäßig ungewöhnlich hohen Hitzegrad zu erzeugen; auf das dritte Jahr.

18. Des Friedrich Gohde, vom 1. August 1845, auf die Erfindung eines besonders für Steinkohlen und Koaks geeigneten Heizofens; auf das achte Jahr.

19. Des Christian (ursprünglich Karl) Haumann, vom 1. August 1845, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Konstrukzion aller Arten von Meubeln; auf das achte Jahr.

20. Des Friedrich Hora, vom 1. August 1845, auf eine Erfindung in der Verfertigung der Fortepianos; auf das achte Jahr.

Zugleich wird die Anzeige, daß das Privilegium des mit Tod abgegangenen Ludwig Grüssing, vom 5. Juli 1847, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Eisenbahnwagenschmiere, auf seine Witwe Katharina Grüssing übergangen sei, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

450.

Erlaß des Handelsministeriums vom 13. September 1852,

womit das dem C. A. Schlu verliehene Privilegium vom 12. August 1850, auf das dritte und vierte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem C. A. Schlu, k. k. Inspektor auf der nördlichen Staatseisenbahn verliehene Privilegium vom 12. August 1850 auf die Erfindung und Verbesserung von Eisenbahnwägen, auf die Dauer des dritten und vierten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

451.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 16. Września 1852 nadanych.

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiédniu (w mieście nr. 1097), nadany na ulepszenie aparatu do wyrabiania gazu, tudzież sposobu obrobienia substancyj do tego przydatnych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6705—H.).

Przywilej, K. Steyrerowi, chemikowi i kolorzyście przy karolinentalskiéj fabryce Schicka i Lippmanna (w Karolinentalu koło Pragi), udzielony na wynalazek i ulepszenie w fabrykacyi mydła; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6737—H.).

Przywilej, Józefowi Breussowi, Janowi Jérzemu Frickowi i Józefowi Madlenerowi, ekonomom w Sulz w Tyrolu, nadany na wynalazek pieca do wypalania tak zwanego wapna słotnego; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. tyrolskiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6843—H.).

Przywilej, Augustowi Schneiderowi, mechanikowi w Insbruku, nadany na odkrycie i ulepszenie w fabrykacyi towarów żelaznych i kruszcowych zapomocą nowych maszyn i aparatów, tudzież użycia gazu płomiennego za paliwo pomocnicze tak w kuźni, jakoteż w piecach przeciągowych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6844—H.).

Przywilej, F. Karolowi Völkeltowi, postrzygaczowi w Reichenberdze w Czechach (nr. 25—3), nadany na wynalazek, jak miasto używanych dotąd żelaznych płyt w ogniu rozpalonych użyć parę do prasowania sukna i innych towarów; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6845—H.).

Przywilej, doktorowi Ferdynandowi Jansenowi, księgarzowi w Weimarze, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego w Wiédniu, nadany na odkrycie kosmetyku, pod nazwiskiem: „Kummerfeldowska woda do mycia się“, który zbiéra ze skóry wszelkie nieczystości, broni ją od wczesnych zmarszczków i utrzymuje ją delikatną w najpóźniejsze lata; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6884—H.).

Przywilej, Janowi Casselowi, fabrykantowi rekwizytów zapalnych w Wiédniu (Wieden nr. 253), i Jérzemu Fürstowi, fabrykantowi smoły (Hinterbrühl nr. 26), na ręce Jana Schleicharta kawalera de Wiesenthal w Wiédniu (Wieden nr. 224), nadany na ulepszenie lamp kamfirowych, sosnowo-gazowemi zwanych,

451.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 16. September 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf die Verbesserung an dem Apparate zur Gaserzeugung und in der Behandlung der hiezu tauglichen Substanzen: — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6705—H.).

Dem K. Steyrer, Chemiker und Kolorist in der Karolinenthaler Fabrik von Schick und Lippmann zu Karolinenthal bei Prag, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Seifenfabrikazion; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 6737—H.).

Dem Joseph Breuß, Johann Georg Frick und Joseph Madlener, Oekonomen zu Sulz in Tirol, auf die Entdeckung eines Ofens zur Erzeugung des sogenannten Wetterkalkes; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. tirolischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6843—H.).

Dem August Schneider, Mechaniker in Innsbruck, auf die Entdeckung und Verbesserung in der Fabrikazion von Eisen- und Metallwaaren mittelst neuer Maschinen und Apparate und Benützung des Flammgases als Hilfsbrennmaterial sowohl beim Schmiedefeuer, als auch beim Zugofen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (6844—H.).

Dem F. Karl Völkelt, Tuchscherermeister in Reichenberg in Böhmen (Nr. 25—3), auf eine Erfindung in der Anwendung des Dampfes zum Pressen der Tücher und anderer Waaren statt der bisher angewendeten im Feuer erhitzten eisernen Platten; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6845—H.).

Dem Dr. Ferdinand Jansen, Verlagsbuchhändler in Weimar, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf die Entdeckung eines kosmetischen Mittels, unter dem Namen: „Kummerfeld'sches Waschwasser", welches alle Unreinigkeiten der Haut hinwegnehme, vor frühen Runzeln schütze und die Haut noch bis in das späteste Alter fein erhalte; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6884—H.).

Dem Johann Cassel, Zündrequisiten-Fabrikanten in Wien (Wieden Nr. 253), und Georg Fürst, Pechfabrikanten (Hinterbrühl Nr. 26), durch Johann Schleichart Ritter von Wiesenthal in Wien, (Wieden Nr. 224), auf die Verbesserung der Kamphirlampen, unter der Benennung: „Kiefergas-Lampen", wodurch selbe heller, sparsa-

zapomocą którego goreją jaśniéj, wolniéj, bez dymu i swędu, a przytém są tańsze; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6886—H.).

Przywilej, Kappelerowi, bileterowi w Medyjolanie (Corso Francesco nr. 974), nadany na wynalazek mydła chemicznego, szczególniéj do farbowania jedwabiu i bawełny przydatnego; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6887—H.).

Przywilej, Janowi Spiessowi, miejskiemu budowniczemu księcia Schwarzenberga w Wittingau w Czechach, nadany na ulepszenie maszyn z rurami do drenowania pól; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. czeskiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6888—H.).

Przywilej, D. H. Zieglerowi, inżynijerowi przy książęco-salmskiéj fabryce żelaza i cukru, mieszkającemu w Wiédniu (Landstrasse nr. 125), nadany na ulepszenie maszyny odśrodkowo działającéj; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6889—H.).

Przywilej, Fryderykowi Pagetowi w Wiédniu (Wieden nr. 151), nadany na ulepszenie buksz przy wozach kolei żelaznéj, lokomotywach i tenderach; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6960—H.).

Przywilej, Ignacemu Jakóbowi Hegerowi, profesorowi stenografii na c. k. wszechnicy i w instytucie politechnicznym w Wiédniu (w mieście nr. 578), nadany na wynalazek aparatu „ciepłonośnikiem Θερμόφορος“ zwanego; — na lat dwa. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 6961—H.).

Baumgartner m. p.

452.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. Września 1852,

mocą którego przywilej Rudolfowi Wiesingerowi dnia 27. Kwietnia 1851 nadany, na rok drugi i trzeci przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej Rudolfowi Wiesingerowi dnia 27. Kwietnia 1851 nadany na wynalazek nowego sposobu wyrabiania amonjaku czerwcowego, przedłużyć na rok drugi i trzeci.

Baumgartner m. p.

mer, ohne Rauch und geruchlos brennen und billiger zu stehen kommen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (6886—H.).

Dem Billeteur Kappeler in Mailand (Corso Francesco Nr. 974), auf die Erfindung einer chemischen Seife, vorzüglich zur Seiden- und Baumwollfärberei; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6887—H.).

Dem Johann Spieß, bürgerlichen Schwarzenberg'schen Baumeister in Wittingau in Böhmen, auf die Verbesserung der Drainage-Röhrenpressen; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6888—H.).

Dem D. H. Ziegler, Ingenieur in der fürstlich Salm'schen Eisen- und Zuckerfabrik, wohnhaft in Wien (Landstrasse Nr. 125), auf die Verbesserung der Zentrifugalmaschine; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 6889—H.).

Dem Friedrich Paget in Wien (Wieden Nr. 151), auf die Verbesserung der Achsenbüchsen für Eisenbahnwagen, Lokomotive und Tender; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6960—H.).

Dem Ignaz Jakob Heger, Professor der Stenographie an der k. k. Universität und am politechnischen Institute in Wien (Stadt Nr. 578), auf die Erfindung eines Apparates, „Wärmeträger Θερμόφορος" genannt; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 6961—H.).

Baumgartner m. p.

452.

Erlaß des Handelsministeriums vom 17. September 1852,

womit das dem Rudolph Wiesinger verliehene Privilegium vom 27. April 1851 auf das zweite und dritte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Rudolph Wiesinger verliehene Privilegium vom 27. April 1851, auf die Entdeckung einer neuen Bereitungsmethode von Cochenille-Ammoniak, auf die Dauer des zweiten und dritten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

453.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. Września 1852,

mocą którego przywilej braciom Kleinom dnia 1. Września 1848 nadany, na dalsze cztéry lata przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej, braciom Kleinom dnia 1. Września 1848 nadany na wynalazek i ulepszenie składanych płyt z kutego żelaza do rajlów o szerokich nogach, przedłużyć na dalszy rok piąty, szósty, siódmy i ósmy.

Baumgartner m. p.

454.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 19. Września 1852,

którém ogłoszono doniesienie, iż przywilej L. Leschenowi i Gustawowi Neuberowi dnia 5. Lutego 1851 nadany, przeszedł na własność wyłączną L. Leschena.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości, i zaciągnęło do spisu swojego doniesienie, iż przywilej L. Leschenowi i Gustawowi Neuberowi dnia 5. Lutego 1851 nadany na ulepszenie w wyrabianiu zaklepek, przeszedł na wyłączną własność L. Leschena.

Baumgartner m. p.

455.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 19. Września 1852,

mocą którego przywilej Michałowi Bermannowi Tellerowi dnia 29. Sierpnia 1843 nadany, na rok dziesiąty przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej, Michałowi Bermannowi Tellerowi dnia 29. Sierpnia 1843 nadany na wynalazek i ulepszenie maszyn i materyjałów do wyrabiania oleju rzepakowego, przedłużyć na rok dziesiąty.

Baumgartner m. p.

453.

Erlaß des Handelsministeriums vom 17. September 1852,

womit das Privilegium der Gebrüder Klein vom 1. September 1848 auf weitere vier Jahre verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium der Gebrüder Klein vom 1. September 1848, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung der gefalzten schmideisernen Stoßplatten für breitfüssige Rails, auf die Dauer des fünften, sechsten, siebenten und achten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

454.

Erlaß des Handelsministeriums vom 19. September 1852,

womit die Anzeige, daß das Privilegium von L. Leschen und Gustav Neuber vom 5. Februar 1851 in das Alleineigenthum des L. Leschen übergegangen sei, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß das Privilegium von L. Leschen und Gustav Neuber vom 5. Februar 1851, auf eine Verbesserung in der Nietenerzeugung in das Alleineigenthum des L. Leschen übergegangen sei, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

455.

Erlaß des Handelsministeriums vom 19. September 1852,

womit das dem Michael Bermann Teller am 29. August 1843 ertheilte Privilegium auf das zehnte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Michael Bermann Teller am 29. August 1843, auf eine Erfindung und Verbesserung von Maschinen und Stoffen zur Erzeugung von Rübsöl ertheilte Privilegium, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zehnten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

456.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 24. Września 1852 nadanych.

Przywilej, Józefowi Ranzi, miejskiemu kupcowi handlującemu jedwabiem w Wiédniu (w mieście nr. 1140), nadany na wynalazek w wyrabianiu linew jedwabnych do użycia przy wagonach żelaznéj kolei nadany; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 6992—H.).

Przywilej, Franciszkowi Ksaweremu Sinslerowi, mechanikowi w Wiédniu (Gumpendorf nr. 70), Karolowi Wunschowi, doktorowi praw tamże (Mariahilf nr. 41), i Karolowi Grundowi, prywatyzującemu tamże (Alservorstadt nr. 61), nadany na wynalazek maszyny do szybkiego wyrabiania cegieł, ozdób, kafli, konsolów, wypukłości i t. d., zapomocą któréj wyrabiać można dziennie 20,000 do 40,000 sztuk cegieł, a reszty przedmiotów stosunkowo bardzo wielką ilość; — na lat pięć. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 7031—H.).

Przywilej, Fryderykowi Pagetowi w Wiédniu (Wieden nr. 151), nadany na ulepszenie sprężyn, wentylów czyli kurków przy lokomotywach, maszynach parowych, tudzież wozach żelaznéj kolei; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 7032—H.).

Przywilej, Jakóbowi Löbnerowi, prywatyzującemu w Wiédniu (Leopoldstadt nr. 6), nadany na ulepszenie w rafinerstwie oleju, przezco olej surowy przygotowuje się do rafinowania w krótszym czasie i lepiéj, daléj rafinowany staje się zdatny nie tylko do palenia, ale też i do smarowania maszyn, nakoniec odchodzące z téj fabrykacyi reszty użyć się dają do robienia mydła; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7034—H.).

Przywilej, Jakóbowi Linnemannowi, prywatyzującemu w Wiédniu (w mieście nr. 776), na ręce Edwarda Deubertha, c. k. radzcy, tudzież uprzywilejowanego kupca hurtownego i członka niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego tamże (w mieście nr. 754), nadany na odkrycie i ulepszenie udoskonalonego sposobu, którym z żywicy wyrabia się olej do malowania, tudzież smarowania przydatny; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7036—H.).

Przywilej, Alojzemu Miesbachowi, właścicielowi dóbr, hamerni i uprzywilejowanéj cegielni w Inzersdorfie w Dolnéj Austryi, nadany na wynalazek w wyrabianiu różnobarwnych cegieł na uszaki i dekoracyje przy robotach grubszych, któreto cegły przy swéj twardości trwale wytrzymują wpływy powietrza, tudzież

456.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 24. September 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Ranzi, bürgerlichen Seidenhändler in Wien (Stadt Nr. 1140), auf eine Erfindung in der Erzeugung von Seidenseilen zum Betriebe von Waggons auf Eisenbahnen; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 6992—H.).

Dem Franz Xaver Sinsler, Mechaniker in Wien (Gumpendof Nr. 70), Karl Wunsch, Doktor der Rechte in Wien (Mariahilf Nr. 41) und Karl Grund, Privatier in Wien (Alservorstadt Nr. 61), auf die Erfindung einer Schnellpreßmaschine zur Erzeugung von Ziegeln, Ornamenten, Kacheln, Konsolen, Reliefs u. s. w., womit täglich 20000—40000 Stücke Bauziegel und von den andern Objekten nach Verhältniß eine überaus große Anzahl erzeugt werden könne; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 7031—H.).

Dem Friedrich Paget, in Wien (Wieden Nr. 151), auf die Verbesserung der Puffenfedern, Ventile oder Hähne für Lokomotive, Dampfmaschinen und Eisenbahnwägen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 7032—H.).

Dem Jakob Löbner, Privatier in Wien (Leopoldstadt Nr. 6), auf eine Verbesserung in der Oelraffinerie, wodurch das rohe Oel schneller und besser zum Raffiniren vorbereitet, ferner das raffinirte Oel nicht nur zum Brennen, sondern auch zum Schmieren der Maschinen tauglich werde, und endlich alle bei dieser Fabrikazion entfallenden Abfälle zur Seifenerzeugung verwendbar seien; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7034—H.).

Dem James Linnemann, Privatier in Wien (Stadt Nr. 776), durch Eduard Deuberth, k. k. Rath, dann privilegirten Großhändler und Mitglied des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien (Stadt Nr. 754), auf die Entdeckung und Verbesserung eines vervollkommneten Verfahrens in der Herstellung von Oel aus Harz, welches zur Malerei und zum Schmieren verwendbar sei; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7036—H.).

Dem Alois Miesbach, Guts- und Gewerksbesitzer und Inhaber der landesprivilegirten Ziegelfabrik zu Inzersdorf in Nieder-Oesterreich, auf eine Erfindung in der Erzeugung von Verkleidungs- und Dekorationsziegeln in verschiedenen Farben für Rohbauten, welche Ziegeln eine große Festigkeit besitzen, den Einflüssen der Witterung dauernd widerstehen,

większy ciężar i o 200% są tańsze od ciosanego, na uszaki zwykle używanego kamienia; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7091—H.).

Przywilej, Marcinowi Duszekowi, miejskiemu krawcowi w Wiédniu (Gumpendorf nr. 80), nadany na ulepszenie w wyrabianiu guzików powlekanych zapomocą maszyny ręcznéj; — na rok jeden. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzéć wolno (l. 7092—H.).

Przywilej, Franciszkowi Raffelsbergerowi, właścicielowi typograficzno-jeograficznego instytutu, i Jérzemu Raffelsbergerowi, spólnikowi tegoż w Wiédniu (Rossau nr. 129), nadany na wynalazek, zapomocą którego uskuteczniają się wszystkie roboty drukarskie taniéj, wyraźniéj i szybciéj; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7093—H.).

Przywilej, Jakóbowi M. Günzburgowi, kupcowi w Pradze (nr. 459—I.), nadany na wynalazek i ulepszenie pewnego środka do apretowania, przydatnego równie przy tkaniu przędzy lnianéj, bawełnianéj i wełnianéj, jakoteż do materyj z tychże przędz tkanych, — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7186—H.).

Przywilej, Tadeuszowi Hassmannowi, właścicielowi domu w Nussdorf i oberzyście w Wiédniu (w mieście nr. 248), tudzież Augustowi Colettemu, chemikowi w Nussdorf (nr. 157), nadany na ulepszenie w fabrykacyi laku, pokostu, czernideł litograficznych i typograficznych; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7203—H.).

Przywilej, Szymonowi Marthowi z Botzen, maszyniście zamieszkałemu w Wiédniu (Neue Wieden nr. 915), nadany na ulepszenie, w skutek którego wyrabiają i wykonują się na tokarni formy kapeluszowe według modelów, zapomocą ulepszonéj podkładki; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 7260—H.).

Przywilej, Antoniemu Grösslowi, majstrowi piekarskiemu w Pradze (nr. 951—I.), nadany na wynalazek maszyny do dzielenia ciasta celem uzyskania pieczywa jednakiego tak co do wielkości, jakoteż i co do wagi; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju, byle używany przytém kocioł grubo był cyną powleczony (l. 7262—H.).

Baumgartner m. p.

eine größere Tragfähigkeit besitzen und um 200 % wohlfeiler zu stehen kommen, als der gewöhnlich zu Verkleidungen verwendete Werkstein; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7091—H.).

Dem Martin Duschek, bürgerlichen Schneider in Wien (Gumpendorf Nr. 80), auf eine Verbesserung in der Erzeugung der überzogenen Knöpfe mittelst einer Handmaschine; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 7092—H.).

Dem Franz Raffelsberger, Eigenthümer des typo-geographischen Institutes, und Georg Raffelsberger, dessen Gesellschafter in Wien (Rossau Nr. 129), auf die Erfindung, alle Darstellungen durch die Typie billiger, deutlicher und schneller zu erzeugen; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7093—H.).

Dem Jakob M. Günzburg, Handelsmanne in Prag (Nr. 459—1), auf die Erfindung und Verbesserung eines Appreturmittels sowohl zum Behufe der Weberei in Leinen-, Baum- und Schafwollgarnen während des Webens, als auch für die aus diesen Garnen gewebten Stoffe; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7186—H.).

Dem Thaddäus Haßmann, Hauseigenthümer in Nußdorf und Gastwirthe in Wien (Stadt Nr. 248), und August Colette, Chemiker in Nußdorf (Nr. 157), auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Lack, Firniß, lithographischen und typographischen Tinten; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7203—H.).

Dem Simon Marth aus Botzen, Maschinisten, wohnhaft in Wien (neue Wieden Nr. 915), auf die Verbesserung, Hutformen mittelst eines verbesserten Support auf der Drehbank genau nach Modellen zu erzeugen und zu vollenden; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 7260—H.).

Dem Antou Größl, Bäckermeister in Prag (Nr. 951—I), auf die Erfindung einer Teig-Zertheilungsmaschine zum Behufe der Erzeugung von sowohl der Größe als dem Gewichte nach gleichem Gebäcke; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung des Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß der hierbei verwendete Kessel mit einer starken Verzinnung versehen sei (Z. 7262—H.).

Baumgartner m. p.

457.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 24. Września 1852,

mocą którego przywilej doktorowi M. Ehrmannowi dnia 31. Lipca 1847 nadany, przedłuża się na rok szósty.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej doktorowi M. Ehrmannowi dnia 31. Lipca 1847 nadany na wynalazek wyrabiania nową metodą sody i ubocznych produktów z soli kuchennéj, na dalszy rok, to jest na rok szósty przedłużyć.

Baumgartner m. p.

458.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 28. Września 1852,

względem dobrowolnego zrzeczenia się Jana Otto przywileju, sobie dnia 1. Lutego 1852 nadanego.

Według doniesienia c. k. niższo-austryjackiego Namiestnictwa w skutek dobrowolnego zrzeczenia się zgasł przywilej, Janowi Ottowi dnia 1. Lutego 1852 nadany na wynalazek nakrywy do podwójnych pras hydraulicznych.

Baumgartner m. p.

459.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 28. Września 1852,

mocą którego przywilej dnia 23. Listopada 1850 Bernardowi Badelowi nadany, dla zaniechanego wykonywania zgasłym ogłasza się.

Przywilej Bernardowi Badelowi dnia 23. Listopada 1850 nadany na wynalazek właściwego sposobu destylowania tłuszczów, został dla zaniechanego wykonywania zgasłym ogłoszony. Opis tego przywileju znajduje się w c. k. instytucie politechnicznym, gdzie go każdemu przejrzéć wolno.

Baumgartner m. p.

460.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 30. Września 1852,

mocą którego przywilej, Ignacemu Kapferowi dnia 21. Sierpnia 1849 nadany, przedłuża się na dalszy rok czwarty.

Ministerstwo handlu uznało za stosowne, przywilej, Ignacemu Kapferowi dnia 21. Sierpnia 1849 nadany na ulepszenie sposobu wyrabiania różnych naczyń z blachy żelaznéj cyną pobielanéj, mającéj 6 cali długości a 3 szérokości, przedłużyć nadal na rok jeden, to jest na rok czwarty.

Baumgartner m. p.

457.

Erlaß des Handelsministeriums vom 24. September 1852,

womit das Privilegium des Dr. M. Ehrmann vom 31. Juli 1847 auf das sechste Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Dr. M. Ehrmann vom 31. Juli 1847, auf eine Erfindung, aus Kochsalz nach einer neuen Methode Soda und Nebenprodukte zu erzeugen, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des sechsten Jahres, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

458.

Erlaß des Handelsministeriums vom 28. September 1852,

betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Johann Ott am 1. Februar 1852 ertheilten Privilegiums.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei ist das Privilegium des Johann Ott vom 1. Februar 1852, auf die Erfindung eines Sperrkopfes für hydraulische Doppelpressen, durch freiwillige Zurücklegung erloschen.

Baumgartner m. p.

459.

Erlaß des Handelsministeriums vom 28. September 1852,

wodurch das Privilegium des Bernhard Badel vom 23. November 1850, wegen Nichtausübung für erloschen erklärt wird.

Das Privilegium des Bernhard Badel vom 23. November 1850, auf die Erfindung eines eigenen Verfahrens zur Destillirung fetter Stoffe, ist wegen Nichtausübung für erloschen erklärt worden. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem k. k. politechnischen Institute in Wien zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

460.

Erlaß des Handelsministeriums vom 30. September 1852,

womit das Privilegium des Ignaz Kapfer vom 21. August 1849 auf die weitere Dauer des vierten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Ignaz Kapfer vom 21. August 1849, auf eine Verbesserung, aus verzinntem Eisenblech von der Länge von 6 Zoll und der Breite von 3 Zoll, verschiedene Gefässe zu erzeugen, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des vierten Jahres, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.